

Klaipėdos miesto savivaldybės Immanuelio Kanto viešosios bibliotekos

2020-ųjų metų
VEIKLOS APŽVALGA

Veiklą apžvelgė
Eugenija Koveckienė

KLAIPĖDA
2021

Turiny

Įvadas.....	2 p.
I. Bibliotekų tinklas ir paslaugų prieinamumas.....	3 p.
II. Bendroji bibliotekos vartotojų charakteristika.....	4 p.
III. Kultūrinės – edukacinės bibliotekos paslaugos.....	6 p.
IV. Elektroninio turinio kūrimas, informacinių ir elektroninių paslaugų plėtra.....	16 p.
V. Projektų rengimas ir įgyvendinimas, siekiant tobulinti paslaugas.....	19 p.
VI. Bibliotekos įvaizdžio formavimas, atstovavimas ir partnerystė.....	22 p.
VII. Dokumentų fondas ir jo panaudojimas.....	24 p.
VIII. Bibliotekos organizacinė struktūra, darbuotojai ir profesionalumo ugdymas.....	26 p.
IX. Finansavimas.....	28 p.
X. Išvados.....	29 p.

IVADAS

2020-ieji metai – pažymėti apvaliomis datomis. Prieš 100 metų, 1920 m. sausio 21 d., pasirašyta Versalio taikos sutartis. Vokietija atsisakė savo suverenių teisių į Klaipėdos kraštą ir įsipareigojo pripažinti Antantės sprendimus, tačiau neatsisakė siekio šiame krašte išlaikyti vokišką kultūrą. Šiuo tikslu 1920 m. spalio 4 d. Klaipėdoje įkurta pirmoji viešoji biblioteka. Minint Bibliotekos 100-metį peržvelgta jos istorija, sugulusi į leidinį „Klaipėdos miesto viešoji biblioteka: 100 istorijos faktų (1920-2020)“. Leidinio įžangoje Bibliotekos direktorė B.Lauciuvienė teigia: „Visi istorijos vingiai tiesiogiai veikė ir miesto Viešosios bibliotekos veiklą, jos darbo turinį ir prestižą. Ir visgi, manau, liko gyvos gijos, jungiančios atskirus istorijos tarpsnius ir leidžiančius teigti, kad tai – ta pati institucija“.

Atrodo nejučiomis prabėgo ir pastarieji trys dešimtmečiai nuo Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo. Per šį laikotarpį įvyko didžiuliai technologiniai pokyčiai, vertybių perkainojimas, atsivėrė nauji komunikacijos kanalai. Keitėsi bibliotekos tikslai, uždaviniai, funkcijos, keitėsi bibliotekoje dirbantys žmonės. Daugelis jų jau neturi prisiminimų apie sovietinės „gerovės“ laikus, tačiau kiekviena karta turi savus iššūkius...

Palydėdami ir apžvelgdami 2020 metus daugelis iš mūsų minėsime ir pasaulinę COVID-19 pandemiją bei jos sukeltas komplikacijas. Pirmasis su COVID-19 susijęs karantinas, paskelbtas kovo 13 d., grėsmingai keitė žmonių gyvenimo ritmą. Biblioteka vartotojams užvėrė duris, nebeteikė jokių paslaugų susijusių su fiziniu kontaktu, darbuotojai dirbo nuotoliniu būdu. Balandžio 24 d. karantino sąlygos buvo sušvelnintos – buvo leidžiama vartotojams išduoti spaudinius bekontakčiu būdu. Pirmomis dienomis išankstinių užsakymų lapeliai driekėsi metrais, prie bibliotekos padalinių durų būriavosi žmonių, pasiilgusių knygų draugijos, eilės, tačiau skaityklos liko uždarytos, interneto paslaugos neteikiamos, renginiai, edukaciniai užsiėmimai organizuojami nuotoliniu būdu.

Bibliotekos strateginiai tikslai, pakitus įprastoms veiklos sąlygoms, nekito, tačiau priemonės jiems įgyvendinti teko pergaltoti. Bibliotekininkams sudarytos sąlygos derinti nuotolinį darbą su saugiu darbu darbo vietoje. Šiuo laikotarpiu, mobilizuojant viso kolektyvo pastangas, įgyvendintas vienas svarbiausių metų uždavinių – po pastato rekonstrukcijos vartotojams atvertos „Kauno atžalyno“ padalinio durys. Siekiant neprarasti ištikimų bibliotekos lankytojų vasaros sezonu daugelis bibliotekos veiklų buvo perkeltos į atviras erdves. Pagal programą „Pėdink į Girulius“ savo lankytojus kvietėme į renginius prie Girulių bibliotekos, o „Karlskronos“ aikštėje, užtikrinus saugias sąlygas, visą vasarą veikė „Interaktyvi vasaros skaitykla“, nors iki karantino buvo planuojama, kad Karlskronos aikštėje dirbsime tik savaitę.

Rugsėjo 29 d., po rekonstrukcijos oficialiai duris atvėręs „Kauno atžalyno“ padalinys tapo reikšminga dovana klaipėdiečiams 100-ojo viešosios bibliotekos steigimo jubiliejaus proga. Graži jubiliejaus šventė buvo paskutinis renginys, leidęs bibliotekos darbuotojams ir bibliotekos bičiuliams pabūti kartu, nes spalio mėnesio antroje pusėje karantino sąlygos vėl buvo sugriežtintos bet kokie žmonių susibūrimai buvo uždrausti.

Metams baigiantis, o karantinui tebesitęsiant, bibliotekos darbuotojai jau profesionaliai naudojami įvairiomis komunikacinėmis platformomis – tiesiogines renginių transliacijas organizavo iš naujai įkurtos studijos, informacinio raštingumo mokymus vedė *Meet*, *Zoom* programų pagalba, socialiniuose tinkluose aktyviai komunikavo su bendruomene – skelbė konkursus, kvietė žaisti

virtualius žaidimus. Teigiama, kad didelių iššūkių metai suteikia vertingiausias pamokas. Džiaugėmės naujomis patirtimis, tačiau nekantraudami laukėme sugrįžtančio gyvo, betarpiško, nuoširdaus bendravimo su kolegomis ir vartotojais.

I. BIBLIOTEKŲ TINKLAS IR PASLAUGŲ PRIEINAMUMAS

Klaipėdos miesto savivaldybės Imanuelio Kanto viešoji biblioteka – savivaldybės biudžetinė įstaiga, registruota adresu Turgaus g. 8. **Skyriai:** Informacinių technologijų ir projektų valdymo skyrius (Turgaus g. 8); Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyrius su Mainų ir Atsarginiu fondais (Tilžės g. 9); Vaikų ir jaunimo skyrius – (jaunimo padalinys – Tilžės g. 9), (vaikų padalinys – Danės g. 7); Meno skyrius (J.Janonio g. 9); Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyrius (Turgaus g. 8); Ūkio skyrius (Turgaus g.8). **Struktūriniai teritoriniai padaliniai:** Pempininkų biblioteka su vaikų centru „Gerviukas“ (Taikos pr. 81A); Kalnupės biblioteka su vaikų centru „Ruoniukas“ (Kalnupės g. 13); Šiaulių biblioteka (Šiaulių g.3); Miško biblioteka (Kretingos g. 61); Vingio biblioteka (Vingio g.11); Laukininkų biblioteka (Laukininkų g.42); Melnragės biblioteka (Molo g.60); Girulių biblioteka (Giruliai, Šlaito g.10A.); Debreceno biblioteka (Debreceno g.22); Karlskronos biblioteka (Laukininkų g.50).

Plačiau pristatome „Kauno atžalyno“ biblioteką su vaikų centru „Pelėdžiukas“ (Kauno g.49), kuris 2020 metais atvėrė duris po rekonstrukcijos, tačiau iki bibliotekos atidarymo šventės kelias buvo gana ilgas. 2014 metais, vykdant Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos patvirtintą Miesto kultūrinio savitumo puoselėjimo bei kultūrinių paslaugų gerinimo programą, buvo atlikta Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos tinklo optimizavimo ir veiklos modernizavimo galimybių analizė. Jos pagrindu 2016 m. rugsėjo 19 d. savivaldybės Administracijos direktorius Saulius Budinas išleido įsakymą Nr. ADĮ-2536 „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės viešosios bibliotekos tinklo optimizavimo ir veiklos modernizavimo priemonių įgyvendinimo 2016-2022 metų plano patvirtinimo“. Įgyvendinant šį planą UAB „Urban design“ 2016 metų pabaigoje parengė „Kauno atžalyno“ bibliotekos rekonstrukcijos projektą. 2017 m. liepos mėn. įvyko statybos darbų pirkimai, kuriuos laimėjo UAB „Statmax“. 2017 m. lapkričio 10 d. Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T1-321 pritarta projekto „Kauno atžalyno“ filialas – naujos galimybės mažiems ir dideliems“ įgyvendinimui, ir 2018 m. gegužės mėnesį „Kauno atžalyno“ padalinys buvo iškeltas į tame pačiame mikrorajone nuomojamas patalpas. Prasidėjo pastato rekonstrukcijos darbai, pagal planą turėję pasibaigti 2019 metais, tačiau rekonstruota biblioteka duris skaitytojams atvėrė tik 2020 m. liepos 9 d. Bendra projekto vertė – 2,0 mln. Eur, iš jų 1,2 mln. Eur gauta iš Europos Sąjungos fondų lėšų.

Bendras rekonstruotos bibliotekos plotas – 780 kv. m, naudingas – 492 kv. m. Į rekonstruotą „Kauno atžalyno“ biblioteką perkėlus Vaikų centrą „Pelėdžiukas“, apjungtų bibliotekų naudingas plotas praktiškai nepadidėjo, tačiau vartotojus džiugina pakitusiu vaizdu – šiuolaikiškais dizaino sprendimais, naujais baldais, kuriuos pagamino UAB „Baldinis“ bei aplinka, pritaikyta žmonėms su negalia. Iki metų pabaigos, neįvykus viešiesiems pirkimams, dar nebuvo nupirktas suplanuota kompiuterinė įranga.

Į rekonstruotą „Kauno atžalyno“ biblioteką perkėlus Vaikų centrą „Pelėdžiukas“, atlaisvintose patalpose (Tilžės g.11) įsikūrė Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyrius, persikėlęs iš Jaunimo padalinio (Tilžės g. 9). Atlaisvintose Jaunimo skyriaus patalpose atliktas einamasis remontas ir sukurtos sąlygos planuojamų miesto dirbtuvių „Pats sau“ steigimui.

Einamasis remontas atliktas ir buvusiose „Pelėdžiuko“ patalpose, taip pagerinant sąlygas Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyriaus darbuotojoms.

Bibliotekos tinklo optimizavimo ir veiklos modernizavimo plane 2016–2022 metams buvo numatyti didesni pertvarkymai – pagal jau parengtus techninius projektus turėjo prasidėti bibliotekos statyba pietinėje miesto dalyje, ir pastato, kuriame veikia Melnragės biblioteka, rekonstrukcija. Šie darbai perkelti vėlesniam laikotarpiui.

II. BENDROJI BIBLIOTEKOS VARTOTOJŲ CHARAKTERISTIKA

Karantino sąlygomis, apribojus bibliotekų ir kitų kultūros įstaigų lankymą, pusantro mėnesio bibliotekų durys skaitytojams buvo visiškai užvertos, tačiau vėliau LR vyriausybės sprendimu leista spaudinius vartotojams išduoti bekontakčiu būdu. Ne visus skaitytojus žavėjo galimybė rinktis leidinius nuotoliniu būdu, nepavaikščiojus bibliotekos lentynų labirintais, juos rezervuoti LIBIS ir atsiimti prie bibliotekos slenksčio. Laikydami rekomendacijų per karantiną likti namuose, rečiau bibliotekose lankėsi pagyvenę žmonės, vaikus knygomis aprūpino tėvai.

Ištikimiausi skaitytojai greitai ėmė rikiotis prie bibliotekų, tačiau skatinant skaitymą, įtraukiant į skaitymą neskaitančius teko imtis kryptingų veiksmų – organizuoti bibliotekos veiklų pristatymus pedagogams, senjorų, neįgaliųjų ir kitoms bendruomenėms. Informacija apie bibliotekos naujienas sistemingai buvo publikuojama bibliotekos svetainėje ir padalinių socialiniuose tinkluose. Plečiant paslaugų prieinamumą, vasaros metu skaitytojai knygas ir periodiką galėjo imti į namus lauko skaitykloje. Bibliotekininkų pastangos neprarasti skaitytojų iš dalies pasiteisino, tačiau bendrieji bibliotekos veiklos rodikliai dėl karantino sumažėjo: lyginant su 2019 metais vartotojų skaičius – 11 proc.; lankytojų skaičius – 11 proc.; dokumentų išduotis – 16 proc.

Rodiklio pavadinimas	2019 metai		2020 metai	
	bendras	vaikų	bendras	vaikų
Registruotų vartotojų skaičius	24930	6045	22199	5061
Lankytojų skaičius	405588	81260	360313	78351
Dokumentų išduotis	692018	165696	579929	116154

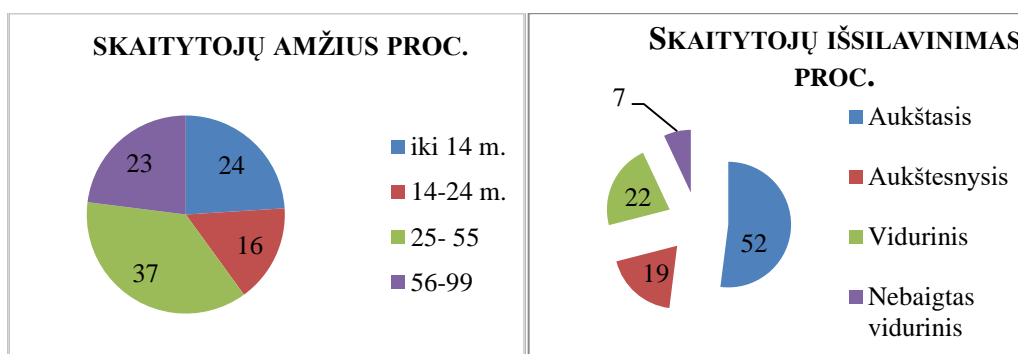
Bibliotekos paslaugomis 2020 m. naudojosi 15 proc. klaipėdiečių (2019m. – 17 proc.). 4 proc. klaipėdiečių naudojosi ne vieno Bibliotekos padalinio paslaugomis. Lyginant su ankstesniais metais naujai užsiregistravusių vartotojų skaičius sumažėjo 22 procentais, persiregistravusių – 6 proc., bendras registruotų vartotojų ir lankytojų skaičius lyginant su 2019 metais sumažėjo 11 proc.

Vaikai, aptarnaujami devyniuose bibliotekos padaliniuose, sudaro 24 proc. registruotų vartotojų. Kol leido sąlygos vaikų bibliotekos glaudžiai bendradarbiavo su vaikų ugdymo įstaigomis – eksponavo moksleivių kūrybinius darbelius, rengė ekskursijas, edukacinius užsiėmimus. „Karlskronos“ bibliotekos darbuotojos yra įsteigusios aptarnavimo punktus vaikų darželiuose „Dobiliukas“, „Sakalėlis“ ir „Vyturėlis“. Vaikų ir jaunimo skyriaus vedėjos R. Verikaitės pastebėjimu vaikų padaliniuose labiausiai didėjančios skaitytojų grupės – suaugusieji ir

ikimokyklinio amžiaus vaikai, nes tėveliams su mažyiais pasiūlyta daugiau programų, suaktyvinta žaislotekos veikla. Mažiau bibliotekoje skaitė V-XII klasių moksleivių, nes šios grupės vaikų laukė didžiuliai iššūkiai, susiję su nuotoliniu mokymu.

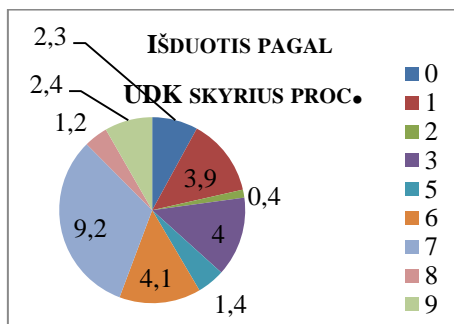
Biblioteka daug metų vienokiomis ar kitokiomis formomis dirba su neįgaliais žmonėmis. 2019 m. Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyriaus darbuotojos, vykdydamos projektinę veiklą, šį darbą perkėlė į aukštesnį lygį, stiprino kompetenciją neįgaliųjų aptarnavimo srityje, plėtė bendradarbiavimą su neįgaliuosius vienijančiomis organizacijomis. 2020 m. tęsiant šią veiklos kryptį pasirašytos bendradarbiavimo sutartys su BĮ neįgaliųjų centru „Klaipėdos lakštutė“; visuomenine organizacija Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Klaipėdos viltis“; asociacija „Klaipėdos krizių įveikimo centru“. Įgyvendinant Lietuvos Kultūros tarybos finansuojamą projektą „Biblioteka bendruomenei: (ne)galios įkvėpti“, kurio tikslai buvo įtraukti neįgaliųjų bendruomenę į pilnavertį socialinį, kultūrinį, skaitmeninį gyvenimą, supažindinti su bibliotekos paslaugomis, organizuoti neįgaliesiems adaptuotas edukacijas, buvo palaikomi glaudūs bendradarbiavimo ryšiai su Klaipėdos miesto neįgaliųjų draugija, Klaipėdos socialinių paslaugų centru „Danė“, VšĮ „Likimo laiptai“, Klaipėdos sutrikusios psichikos žmonių globos bendrija.

Vartotojų sudėtis pagal amžių ir išsilavinimą (LIBIS duomenys)

Panaudai išduotų dokumentų skaičius karantino sąlygomis, lyginant su 2019 metais, sumažėjo 16 proc. Vartotojus aptarnaujančių darbuotojų pastebėjimu karantinas keitė vartotojų skaitymo įpročius. Uždarius skaityklas, periodiniai leidiniai buvo skolinami į namus. Žmonės bibliotekoje lankėsi rečiau, bet imdavo daugiau knygų. Pandemijos laikotarpiu skaitytojai rinkasi lengvesnio turinio grožinę literatūrą, kurios išduotis sudarė 71 proc. inventorintų dokumentų, serialinių leidinių išduotis mažėjo, bet vis tiek sudarė ženkliai 26 proc. dalį nuo bendros dokumentų išduoties. Populiariausia grožinės literatūros knyga – K.Sabaliauskaitės Petro imperatorė. Kn. 1. – 2019. Daugiau kaip po 200 kartų skaitytojai buvo paėmę knygas:

- Motinos pienas: romanas / Nora Ikstena. – Vilnius, 2019
- Angelų medis: romanas / Lucinda Riley. – Vilnius, 2019.
- Anyta: psichologinis trileris / Sally Hepworth. – Vilnius, 2019
- Helenos paslaptis: romanas / Lucinda Riley. – Vilnius, 2018.
- Tylioji pacientė / Alex Michaelides. – Vilnius, 2019. - 333,
- Vaikų karas: [apsakymas] / Petras Cvirka. – Vilnius, 2019. -
- Mergina iš Italijos: romanas / Lucinda Riley. – Vilnius, 2019.

ŠAKINIO FONDO SKAITOMIAUSIOS KNYGOS 2020 M. (pagal UDK skyrius)

- 1 sk. **Homo Deus**: glausta rytojaus istorija / Yuval Noah Harari. - [Vilnius], 2018, perskaityta 110 kartų;
- 2 sk. **Ramybė tau**: prologas – Francesc Miralles, epilogas – Lina Ever / Algirdas Toliatas. – Vilnius, 2019, perskaityta 46 kartus;
- 3 sk. **Kabinetas 339** / Dovydas Pancerovas, Birutė Davidonytė. – Vilnius. 2020. perskaityta 183 kartus;
- 5 sk. **Kaip miega gyvūnai** / Selemonas Paltanavičius. – Vilnius, 2020, perskaityta 83 kartus;
- 6 sk. **Černobylis**: pasaulis po trečiojo pasaulinio karo / Šarūnas Jasiukevičius. – Vilnius, 2019, perskaityta 95 kartų;
- 7 sk. **Jurgis Bielinis ir mažieji knygnešiai** / Viltarė Platzner. – Kaunas, 2019, perskaityta 39 kartus
- 8 sk. **Vietoj dienoraščio**/ Juozas Baltušis . [D. 1-3], kiekvienas tomas perskaitytos per 100 kartų
- 9 sk. **Mano istorija** / Michelle Obama. – Vilnius, 2019, perskaityta 118 kartų .

Išanalizavus Bibliotekos padalinių išvestinių rodiklių pokyčius, lyginant su 2019 m., daugelyje padalinių matomas skaitomumo mažėjimas, tačiau LR vyriausybei bibliotekos paslaugas priskyrus būtinosioms, ir leidus aptarnauti vartotojus, skaitomumo mažėjimas minimalus. Daugelyje padalinių mažėjo ir lankomumo rodiklis, tačiau lankytojų mažėjimą kompensavo Karlskronos aikštėje įkurtos Interaktyvios vasaros skaityklos lankytojai, leidę laisvalaikį ir dalyvavę Bibliotekos organizuojamuose renginiuose po atviru dangumi.

III. KULTŪRINĖS – EDUKACINĖS BIBLIOTEKOS PASLAUGOS

2020 m., plintant virusui Covid-19, kultūros – edukacinę veiklą apsprendė LR Kultūros ministerijos įsakymai kultūros sektoriaus įstaigoms, tai labai griežti, tai šiek tiek atlaisvinantys įstaigų lankymą ir fizinį lankytojų aptarnavimą. Pirmąjį metų ketvirtį renginiai nevyko, dalis lėšų, skirtų kultūrinei veiklai, buvo sugražintos savivaldybei, tačiau metų pabaigoje vėl atgautos. Darbuotojos, dirbančios nuotoliniu būdu, kūrė planus kaip veiklą perkelti į virtualią erdvę. Balandžio mėnesio pabaigoje, sušvelninus karantiną, kultūrinė – edukacinė veikla buvo atnaujinta, tačiau daug sudėtingesnėmis sąlygomis – renginių metu užtikrinant nustatytus atstumus, kaukių dėvėjimą, reikalavimą dezinfekuoti rankas.

2020-ieji buvo paskelbti Vilniaus Gaono ir Lietuvos žydų istorijos metais; Mokyklų bendruomenių, Tautodailės ir UNESCO Pasaulio paveldo Lietuvoje metais; Ateitininkų metais; habilituotos biologijos mokslų daktarės, vaistininkės, žolininkės Eugenijos Šimkūnaitės ir Čiunės Sugiharos metais. Tai turėjo įtakos formuojant renginių tematiką. Minėjome Lietuvių kalbos dienas, H. Nagio (1920–1996), P. Širvio (1920–1979) ir popiežiaus Jono Pauliaus II (1920–2005) 100-ąsias gimimo metines. Prognozuojant, kad karantinas užsitęs ir racionalu kultūrinę veiklą perkelti į atviras erdves, planuotą savaitės trukmės senamiesčio įveiklinimo programą „Interaktyvi bibliotekos palapinė“ nuspręsta organizuoti visą vasarą, čia perkeliant vertingiausias, Bibliotekos padaliniuose suplanuotus renginius. Šiuo tikslu Biblioteka išsinuomojo didžiulę kupolinę palapinę, dar vieną palapinę nusipirko, palapinėje įrengė lentynas knygoms, žaisloteką, organizavo dokumentų išduotį per LIBIS. Dienos prasidėdavo mankštomis, periodikos skaitymu, vėliau buvo

organizuojamos edukacijos vaikams, vakarais lankytojai rinkosi į koncertus, susitikimus su rašytojais. Į interaktyvią palapinę buvo perkelta dalis Kultūros tarybos remiamų projektinių veiklų. Suaktyvinta renginių programa „Pėdink į Girulius“. Laikantis saugumo reikalavimų buvo vykdomos ir kitos suplanuotos programos, vis dažniau renginius perkeliant į virtualią erdvę.

2020 m. kultūrinių – edukacinių renginių suorganizuota 14 proc. mažiau nei 2019 metais. Fizinį renginių lankytojų skaičius mažėjo 13 proc. Virtualūs bibliotekos renginiai, transliuoti per Youtube ir Facebook socialinius tinklus buvo peržiūrėti 10877 kartų.

Renginių statistika (2019 -2020)

Metai	Renginių sk. iš viso	tame skaičiuje			Renginių lankytojų sk.
		kultūros	edukacinių	parodų	
2019	1321	467	520	334	27014
2020	1127	260	583	284	22752

KULTŪRINĖ – EDUKACINĖ VEIKLA BIBLIOTEKOS PADALINIuose

Meno skyrius

(Informaciją pateikė Meno skyriaus vedėja B. Skaisgiriene)

Pandemija ir įvesti ribojimai gerokai pakeitė planus, tačiau skyriaus kultūrinės veiklos nesustabdė. Per 2020 metus surengėme 79 renginius. Aktualių renginių Meno skyriuje nebuvo daug – didžioji dalis renginių vyko Karlskronos aikštėje, kur vasaros sezonui buvo įsikūrusi biblioteka. Birutė Skaisgiriene Interaktyvioje vasaros skaitykloje suorganizavo ir pravedė 7 koncertus, 3 „Poezijos pavasario“ renginius. 2020 metais Klaipėdos m. savivaldybės I.Kanto viešoji biblioteka pirmą kartą įsijungė į tarptautinį „Poezijos pavasario“ projektą. Organizacine prasme tai buvo labai sudėtingas renginys, tačiau mums puikiai pavyko surengti popietę „Skaitome vaikams“, renginiai suaugusiems – „Skaitymai tarp tiltų“ ir poezijos bei dainų vakarą „Posmai, virtę dainomis“. Skyriaus darbuotoja Edita Leskauskienė rengė knygų parodas (per vasaros sezoną Meno skyrius parengė 4 meno spaudinių parodas mados, dizaino, fotografijos, Lietuvos dailės temomis), talkino edukaciniame darbe, pati pravedė kūrybinius edukacinius užsiėmimus.

2020 metais Klaipėdos m. savivaldybės I. Kanto viešoji biblioteka minėjo savo šimtmetį. Meno skyriaus darbuotojos parengė Bibliotekos ikikarinio laikotarpio knygų, kurios buvo išsaugotos LNB knygų saugyklose ir sugrąžintos į Klaipėdos apskrities I.Simonaitytės viešąją biblioteką, parodą. Skyriuje suorganizavus Rasos Dargužaitės knygos „Meno pramonė“ apie „Dailės“ kombinato veikla, kilo idėja imtis Klaipėdos „Dailės“ kombinato veiklos analizės ir išsamios studijos. Parengtas ir LR Kultūros tarybai pateiktas projektas būtent šiai veiklai vykdyti. Surengėme 11 aktualių dailės parodų. Džiaugiamės, kad gerėja mūsų parodų kokybė, atrandame vis naujų autorių, ieškome modernesnių parodų eksponavimo galimybių, medijų panaudojimo. Vertos dėmesio buvo parodos: „Šiuolaikinė Lietuvos kaligrafija“ skirta šrifto raidos Lietuvoje 100 – mečiui paminėti, atvežta iš Vilniaus Varnelio namų muziejaus; Vytauto Jakščio personalinė paroda „Vidiniai peizažai“; Boriso Jokubauskio „Šiuolaikinės ikonos paroda“; Valdo Janciaus kūrybos paroda, kurios atidarymas vyko bendraujant su autoriumi teletiltu Klaipėda – Oslas. Meno skyriaus

darbuotojos kuruoja ir padedame išeksponuoti Girulių padalinio dailės parodas. Tokių per 2020 metus buvo šešios.

Didžiulis Meno skyriaus darbas – dalyvavimas kasmetinio knygos konkurso „Klaipėdos knyga“ organizaciniame darbe. Paruošiamąjį organizacinį darbą B. Skaisgirienė dirba ištisus metus – seka informaciją apie Klaipėdoje ir klaipėdiečių išleidžiamas knygas spaudoje, socialiniuose tinkluose, bendrauja su leidyklomis, kaupia informaciją, rengia konkursui pateiktų knygų aprašus, anotacijas. Ne visi leidėjai ar leidyklos pateikia tokią informaciją – tenka gilintis, atrinkti ir parengti informaciją knygos pristatymui tinklapyje. Ne vieną renginį B. Skaisgirienė inicijavo ir pravedė Girulių padalinyje vykdomoje kultūrinėje programoje „Pėdink į Girulius“. Renginių vedimas, knygų pristatymai yra sudėtingas ir didelio pasirengimo reikalaujantis darbas, kiekvienam susitikimui reikia profesionaliai pasiruošti. Didžiausias šio darbo privalumas yra asmeninis indėlis į savišvietą.

Edukaciniai renginiai visada labai populiarūs. Juos vesti kviečiame profesionalius menininkus ar dizainerius. 2020 metais buvo surengtos 22 edukacijos. Jas rengė menininkai Simona Martinkutė, Toma Šlimaitė Bubelienė, Gintautas Stasiulis, Virgilijus Bizauskas, Monika Trumpiškytė, Lietuvos aklių biblioteka.

Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyrius

(Informaciją pateikė padalinio vedėja L. Liutkutė)

Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyriuje iš viso suorganizuota 110 renginių (18 iš jų virtualūs); žodiniai – 82, vaizdiniai – 28; kultūros renginiai – 47; edukaciniai – 29; ekskursijos – 6; 19 spaudinių parodų (eksponuota 517 dokumentų); 9 kūrybinių darbų parodos (eksponuota 143 kūrybiniai darbai). Visi renginiai skirti suaugusiems, kai kuriuose iš jų lankėsi šeimos arba vyresniojo mokyklinio amžiaus jaunimas, apie 30% renginių buvo skirta neįgaliesiems pagal projektą „Biblioteka – bendruomenei: negalios įkvėpti“. Organizuotos edukacinės pamokos, diskusijos, kuriančių ir kūryba besidominčių klaipėdiečių susitikimai, kultūriniai renginiai istorijos, literatūros, kraštotyros temomis; koncertai; surengtas fotografijos konkursas ir fotografijos dirbtuvės; kilnojamoji literatūros parodų pristatymai.

Ne pirmus metus skyriaus darbuotojos mini Lietuvių kalbos dienas, organizuodamos protų mūšį tarp Klaipėdos mokymo įstaigų. 2020 metais protų mūšyje „Lietuvių kalba ir istorija: kelionė šimtmečiais“ dalyvavo Klaipėdos H. Zudermano gimnazijos, VšĮ Klaipėdos laivų statybos ir remonto mokyklos, Klaipėdos „Aitvaro“ gimnazijos, Klaipėdos rajono, Gargždų „Vaivorykštės“ gimnazijos, Klaipėdos „Vėtrungės“ gimnazijos ir VšĮ Klaipėdos „Vaivorykštės tako“ gimnazijos komandos. Nugalėtojais tapo „Vaivorykštės“ gimnazijos komanda.

Bendradarbiaujant su Jeronimo Kačinsko muzikos mokykla surengtas koncertas „Rudens melodijos“. Muzikos kūrinius atliko jaunieji atlikėjai: Liepa Astrauskaitė, Arnas Toliušis (mokytoja Edita Ambrozaitienė); Guoda ir Jūra Gulbės (mokytojos Rasa Baranauskienė ir Renata Kleibienė); Arnoldas Lygnugaris, Izidė Marcinkutė, Sofija Vidmantaitė (mokytoja Rasa Baranauskienė), o eiles skaitė skyriaus vedėja L. Liutkutė.

Didžiulio klaipėdiečių dėmesio sulaukė surengtas susitikimas su kelionių vadovu, žurnalistu, rašytoju Liudu Dapkumi, pristatant jo knygą „Žuvis, kuri supainiojo duris. Ir kitos istorijos iš šešių žemynų“. Atidarant Rasos Astikaitės-Žiobakienės parodą „Nematomos pėdos“, ir

dalyvaujant klaipėdiečių mylimai režisierėi Daliai Kanclerytei suorganizuotas dvasingas, gausaus dalyvių būrio sulaukęs renginys.

Biblioteka nuo 2019 metų savo pavadinime yra įrašiusi garbingą Imanuelio Kanto vardą, ir filosofo 296-osioms gimimo metinėms Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyriaus darbuotojos surengė mokslinę konferenciją „Immanuelis Kantas: „...žvaigždėtas dangus virš manęs ir moralės dėsnis manyje“. Pranešimus skaitė doc. dr. Nijolė Strakauskaitė („Immanuelis Kantas: filosofo figūra istorijos lūžių simbolikoje“); doc. dr. Žavinta Sidabraitė („Immanuelis Kantas ir lituanistika. Kalba yra svarbiausia charakterio formavimo ir išlaikymo priemonė“); doc. dr. Ernesta Molotokienė („I. Kanto etikos iššūkis XXI a. vartotojų visuomenei: laimė ar pareiga?“), prof. dr. Aldis Gedutis („Apšvieta, universalinė etika ir BLM: Kanto poveikis“). Konferencijos moderatorė – doc. dr. Ernesta Molotokienė. Konferencijos pabaigoje suorganizuota diskusija „Immanuelis Kantas ir Klaipėda: vardo įprasminimo galimybės“.

Vaikų ir jaunimo skyrius

(Informaciją pateikė skyriaus vedėja R. Verikaitė)

2020 m. Vaikų ir jaunimo skyriuje iš viso vyko 31 kultūros ir 251 edukacinis renginys, suorganizuota 12 pažintinių ekskursijų; surengtos 25 spaudinių ir kūrybinių darbų parodos. Skyriaus veikla vykdoma ne vienoje patalpoje – jaunimui skirti renginiai pagal programą „Jaunimo laisvalaikis: nuo formos“ organizuojami pastate, Tilžės g. 9; renginiai vaikams organizuojami pagal programą „Biblioteka šeimai ir bendruomenei“, pastate, Danės g.7. Skyriaus darbuotojos įgyvendino LR Kultūros tarybos finansuotą projektą „Legolendas bibliotekoje – kūrybingiems ir sumaniems vaikams“ bei aktyviai dalyvavo bendrose Bibliotekos programose „Klaipėdos knyga 2019“, „Metų knygos rinkimai 2019“, „Saugesnis internetas“, „Interaktyvi vasaros skaitykla“, „Atverk duris vasarai“, „Vasara su knyga“.

Didelio vaikų susidomėjimo ir lankytojų iš viso miesto sulaukė kūrybinės dirbtuvėlės su vaikų rašytoja Šarūne Baltrušaitiene, su rašytojais, iliustratoriais Indre ir Martynu Pavilioniais. Pagal edukacinę vaikų programą „Kūrybingas smalsučių laisvalaikis bibliotekoje“, suorganizuoti renginių ciklai vaikams „Užšalusios širdies byla“; „Blynelio šventė“; „Kelionė spalvomis: geltona, žalia, raudona“ (valstybinių švenčių minėjimas ir pažintis su Lietuvos įdomybėmis), „Laksto žeme, lekia vėju. Kas?“ – (kūrybinis edukacijų ciklas vaikams apie Lietuvos paukščius), „Įmink šimtmečio mįslę“ (skirta bibliotekos 100-mečiui paminėti); „Aš labai labai norėčiau...“ (akcija „Metų knygos rinkimai 2019“ – vaikų knygos rinkimai), „Pop-up“ knygučių kūrimas“ (vaikai mokomi popieriaus meno, skatinama vaizduotė, kūrybingumas); „Saugus nuotraukų skelbimas internete ir slaptažodžių dirbtuvėlės“ („Saugesnio interneto savaitė“, projektas „Saugesnis internetas“). Pandemijos metu sukurtos ir įgyvendintos virtualios edukacijos: bibliotekos iššūkis vaikams „Mano namai – mano tvirtovė!“, „Nyktuko Šerkšniuko konkursas visai šeimai!“

Jaunimui, esant apribotoms galimybėms keliauti, suorganizuoti susitikimai su keliautojais Aurimu Mockumi, pristatant knygą „Nuo Baltijos iki Bengalijos“ ir Arnu Kiškiu, knygos „Sniegu, vėju ir bangomis“ autoriumi. Buriant jaunimą į skaitančiųjų bendruomenę įkurtas knygų klubas „Kitame sakinyje“. Jaunuoliai, norintys patobulinti kalbos žinias, buvo kviečiami į bendravimo rusų, lietuvių, anglų kalbomis užsiėmimus. Pagal bendradarbiavimo sutartį su organizacija „Eurodesk“ gyvai ir virtualiai pristatytos savanoriavimo galimybės. Tęsiant renginių ciklą

„Jaunimas ant karštosios kėdės sodina“, bibliotekos skaitytojų pageidavimu, buvo pakviestas ir gyvoje diskusijoje dalyvavo rašytojas, žurnalistas, visuomenės veikėjas Andrius Tapinas.

Siekiant paskatinti jaunimą rinktis profesijas, siejamas su informacinių technologijų naudojimu, buvo organizuojami mokymai „Programuok su Minecraft“, „Video montavimas pradedantiesiems“. Technologijos buvo naudojamos organizuojant orientacinį žaidimą „Šimtas istorijos pėdsakų“, kurio metu dalyviai buvo supažindinti su Klaipėdos senamiesčiu (įvyko 17 žaidimų, dalyvavo 53 gana įvairaus amžiaus žmonės). Organizuojant Saugesnio interneto savaitės renginiuose dalyvavo 412 dalyvių, daugiausiai organizuotos moksleivių grupės. Jaunimui taip pat suorganizuoti mokymai „Nuotraukų kėlimas internete“ – 5 užsiėmimai, 5 val. (232 dalyviai) ir „Saugių slaptažodžių dirbtuvės“ – 3 užsiėmimai, 3 val. (180 dalyvių).

Kaip minėta pradžioje, Vaikų ir jaunimo skyriaus darbuotojos aktyviai dalyvavo organizuojant Interaktyvios vasaros skaityklos veiklą – suorganizavo 40 edukacinių užsiėmimų, rengė konkursui „Klaipėdos knyga 2019“ pateiktų vaikiškų knygų pristatymus.

Pempininkų biblioteka su vaikų centru „Gerviukas“

(Informaciją pateikė padalinio vedėja S. Joneikienė)

Renginių ir parodų organizavimas yra labai svarbi padalinio veikla, populiarinanti biblioteką. 2020 m. didžioji dalis renginių buvo organizuojami pagal skyriaus darbuotojos Inesos Atkočaitienės parengtą ir LR Kultūros tarybos finansuotą projektą „Kipšo“ išvaymas, arba patyriminė savigalba“ (plačiau skyriuje „Projektai“). Didžiausią padalinio renginių dalį sudarė vaikų centro „Gerviukas“ organizuotos edukacijos ir literatūrinės parodos, kurių tikslas – skatinti skaitymą ir populiarinti bibliotekos fondą. Šiomet šiam tikslui pasitelktas socialinis tinklas *Facebook*. Jame bibliografė Vaida Norbutienė kūrė rubriką „Paskaityk ir nusišypsok“, kur kiekvieną darbo dieną buvo pateikiamos pozityviai nuteikiančios citatos iš knygų. Rubrikos gimimą paskatino pastebima depresinė gyventojų nuotaika dėl COVID-19 pandemijos suvaržymų, siekis pakelti ūpą, bei paskatinti skaityti ir kiek kitokias knygas.

Rankdarbių popietės suaugusiesiems. Tai tęstinė padalinio programa, veikianti nuo 2016 metų. Užsiėmimus kuravo vyresnioji bibliotekininkė Roma Macijauskienė. Edukacijos vyko bibliotekoje ir Interaktyvioje vasaros skaitykloje.

Edukacijos vaikams. Vaikų centre „Gerviukas“ organizuojamos įvairios programos: vaikų gimtadienių šventės, teminės edukacijos, kultūros paso programa, NVŠ programa „Iššūkių smalsiausiems vaikams“. Į NVŠ programą užsiregistravę vaikai bibliotekoje rinkosi kartą per savaitę turiningai ir prasmingai praleisti laisvalaikį, įgyti naujų įgūdžių. Šia programa buvo siekiama didinti moksleivių motyvaciją skaityti, ugdyti informacinius įgūdžius bei skaitmeninio

raštingumo kompetencijas. Vaikai mokėsi dirbti komandoje, siekti bendrų tikslų, įgyvendinti kūrybinius sumanymus. Apribojus veiklas edukacijos buvo vykdomos nuotoliniu būdu, bet nesulaukė populiarumo, nes tėvai nebenori, kad vaikai po pamokų dar sėdėtų prie kompiuterio. Programas ir edukacijų scenarijus kuria darbuotojos vyr. bibliotekininkė Aušrinė Karalienė ir vyresnioji bibliotekininkė Irena Baguševičienė. Šiomet tiesioginių edukacijų buvo gerokai mažiau. Edukacijos „Kelionė į Kalėdoteką“, „Paklaidžiokim po pasakas“, protų mūšis „Kas yra Lietuva“ buvo vykdomos pasitelkus ZOOM, KAHOOT, programas. Suorganizuota nemažai tiesioginių edukacijų ir kūrybinių dirbtuvių: „Trys paršiukai“, „Mano namai – mano tvirtovė“, „Kas yra Lietuva ir kas jai nutiko“, „Smalsiausieji bibliotekoje“, „Kelione laiku po Lietuvos istoriją“, „Atviros inovacijų dirbtuvės“, „Žvejok po Klaipėdą“, „Piratų nuotyčiai bibliotekoje“.

Renginių ciklas „Lietuviška knyga – ar jau skaitei?“ skirtas lietuvių autorių knygoms populiarinti. Visus metus bibliotekoje organizuojamos lietuviškų knygų parodos skirtos vaikams ir suaugusiems. Šiam tikslui pasitarnavo ir projektas „Kipšo“ išvaymas, arba patyriminė savigalba“ – į susitikimus kvietėme ir populiarinome autorius, parašiusius ir išleidusius pozityvumą skatinančias knygas: Erika Umbrasaitė, Marius Repšys, Audrius Skačkauskas, Žydrūnas Sadauskas, Palmira Galkontaitė. Nuotolinių literatūrinių renginių metu kalbinti knygų autoriai Eva Tombak, Alex Monaco, Vytautas Jančiauskas.

Renginių programa „Sveika šeima“. Šios programos tikslas – suteikti galimybes įvairaus amžiaus bendruomenės nariams plėsti/gilinti žinias apie sveikatą. Ir šią programą praturtino projektiniai renginiai: Meditacija kaip pagalba sau ir kitiems; Meno ir judesio terapijos sintezė; Nemalonių jausmų transformacija į malonius; Mūsų santykių ritualai dabar; Meno terapijos paletės platybėse; Subalansuota dienos mityba; Proto ir kūno harmonizavimo ir atsipalaidavimo pamoka; Sveikatos ir atminties piliulė ir kt. Besilaukiančioms moterims, bei šeimoms, auginančioms mažyliams skiriamas tęstinis renginių ciklas „**Mama, nedaryk klaidos**“ – vyko muzikiniai užsiėmimai mažyliams, tačiau dėl COVID-19 pandemijos užsiėmimus teko nutraukti. Parodų ciklas „**Kai mažyliai užmiega**“ skirtas mamų, auginančių kūdikius kūrybiniais meno/buities dirbiniais eksponuoti. Darbus eksponavo 10 mamų.

Šeimos sveikatai stiprinti nuolat veikia teminė knygų lentyna, kurioje eksponuojamos knygos, teikiančios vilties, pakeliančios nuotaiką. Bibliotekoje įkurtas Pozityvistų klubas, kurio dalyviai rinkosi 1 kartą per mėnesį pasisemti teigiamų energijų, praturtinti žinias, susitikti su įdomiais žmonėmis.

Viešosios bibliotekų steigimo Klaipėdoje 100-metis Pempininkų bibliotekoje paminėtas kartu su pagyvenusio amžiaus žmonių bendruomenėmis. Renginyje dalyvavo: Klaipėdos miesto bendrijos „Artritas“ vokalinis ansamblis „Pušėlė“, Senjorų šokių kolektyvai „Sidabrinė gija“, „Klaipėdos zunda“, šokių kolektyvas „Akredus“.

Kalnupės biblioteka su vaikų centru „Ruoniukas“ (Informaciją pateikė padalinio vedėja M. Skutulaitė-Gaubė)

Kalnupės biblioteka su vaikų centru „Ruoniukas“ yra įsikūrusi Klaipėdos miesto pakraštyje - pramoniniame žvejybos uosto rajone. Pandemijos sąlygomis renginių organizavimo galimybės buvo apribotos, todėl ypatingas dėmesys buvo skiriamas knygų reklamai socialiniuose tinkluose .

Sukūreime „Emodži“ žaidimą, kuriame spalvingais ir išraiškingais veidukais buvo užkoduojamas žinomos knygos pavadinimas. Iš viso bibliotekos facebook socialiniame tinkle patalpinti 92 šio žaidimo įrašai, kurie sulaukė didelio susidomėjimo. Kita įgyvendinta knygų reklamos idėja – sukurti 152 „Veidaknygių“ įrašai. Šie įrašais bibliotekos Instagram paskyroje sulaukė labai didelio susidomėjimo, ir apie šį knygų populiarinimo būdą buvo parašytas straipsnis Vilniaus knygų mugės žurnale KNYGOS.lt, 2-ame numeryje. Taip pat sulaukėme susidomėjimo ir iš LNK televizijos žurnalistės, kurios reportažas apie mūsų kuriamą „Veidaknygių iššūkį“ buvo rodomas per LNK žinias, žr. <https://www.facebook.com/LNKZinios/videos/851451558662711>).

Bibliotekoje sudarytos sąlygos „Vydūno klubo“, kuriam vadovauja Sigutė Augutienė, veiklai. Klubo nariai, kartu su bibliotekininkais organizuoja paskaitas, diskusijas, deja, dėl pandemijos suorganizuoti tik 3 šio klubo susitikimai.

Įsigijus paveikslų eksponavimo sistemą, padalinyje pradėtos rengti dailės parodos. Kūrybingumo nestokoja ir bibliotekos darbuotoja, vyresnioji bibliotekininkė Tatjana Babina, kuri iš senų knygų sukūrė 27 karpinių darbus ir eksponavo parodoje "Antrasis senų knygų gyvenimas".

Išskirtinis Kalnupės bibliotekos bruožas – bendruomeniškumas. Žvejybos uosto mikrorajone ši biblioteka yra vienintelis kultūros objektas. Užmezgusi bendradarbiavimo ryšius su bendruomenės atstovais, biblioteka tapo bendruomenės centru, per kurį cirkuliuoja bendruomenės informacija, organizuojamos įvairios akcijos.

Kitos kultūrinės iniciatyvos

Apžvelgus penkių didžiųjų bibliotekos padalinių, turinčių tinkamas patalpas ir specialistus kultūrinei veiklai organizuoti, galima pasidžiaugti, kad po rekonstrukcijos pradėjusi veikti „Kauno atžalyno“ biblioteka pretenduoja tapti dar vienu moderniu kultūros židiniu. 2020 metų pabaigoje šioje bibliotekoje buvo įkurta nuotolinių transliacijų studija, parengtas projektas dėl Europos informacijos centro steigimo šiame padalinyje.

Atskirai norisi paminėti daug metų biudžeto ir rėmėjų lėšomis bei viso kolektyvo pastangomis organizuojamą konkursą **„KLAIPĖDOS KNYGA 2019“**, kuriame skaitytojai renka populiariausią, o kompetentinga komisija – gražiausią Klaipėdos knygą. Projekto rėmėjas – UAB „Mūsų laikas“. Informacinis rėmėjas dienraštis „Klaipėda“. 2020 metais dėl nominacijų varžėsi 5 leidyklos, 4 leidėjai ir 8 autoriai: Klaipėdos universiteto leidykla; leidykla „Libra Memelensis“; leidykla „Eglė“; S. Jokužio leidykla-spaustuvė; spaustuvė „Druka“; Lietuvos jūrų muziejus; VšĮ „Verslas ar menas“; asociacija „Kūrėjų sąjunga“; UAB „Jūrų informacijos centras“. Savo knygas pristatė Nijolė Kliukaitė-Kepenienė, Vytautas Čepas, Juozas Šikšnelis, Mindaugas Milinis, Kristina Sadauskienė ir Daiva Molytė-Lukauskienė.

Konkursui buvo pateikti 25 leidiniai. Populiariausia konkurso „Klaipėdos knyga – 2019“ knyga išrinkta „Luizianos paslaptis. Kaip išgelbėti užburtąjį orkestrą?“. Knygą išleido S. Jokužio leidykla-spaustuvė. Gražiausią knygą rinko komisija, kurią sudarė fotomenininkas Remigijus Treigys, dizaineriai Jūratė Bizauskienė, Agnė Kanaverskytė, Virginijus Bakas, Arūnas Juozapaitis ir Lina Ličkienė, UAB „Papyrus Lietuva“ atstovė Vilija Liutkevičienė. Komisijai vadovavo Darius Kisielius – dizaineris, tipografijos entuziastas. Gražiausia „Klaipėdos knyga – 2019“ tapo fotoalbumas „Aleksandras Dapkevičius“. Knygą išleido spaustuvė „Druka“.

Pagal 11-ąją kartą organizuotą vasaros kultūrinių renginių programą **„PĖDINK Į GIRULIUS 2020“** surengta 12 renginių, kurių metu buvo prisimintos iškilios asmenybės: poetas, žurnalistas Paulius Širvys (1920–1979); poetas, literatūros ir meno kritikas, vertėjas Henrikas Nagys (1920–1996); lietuviškų šaknų turintis popiežius, šventasis Jonas Paulius II (1920–2005), surengtos Daivos Dašenkovienės, Rimos Mazalaitės tapybos darbų, fotomenininko Andriaus Lamausko fotografijų parodos.

Norisi paminėti ir mažųjų, butuose veikiančių, bibliotekų pastangas telkti bendruomenę, organizuoti renginius. Rankdarbius mėgstančios bibliotekininkė R. Viršilienė ir R. Macijauskienė Miško ir Laukininkų bibliotekose yra įkūrusios rankdarbių klubus, ir plečia rankdarbių fanų gretas.

Skaitmeninio raštingumo mokymai ir mokymų programos gyventojams

(Informaciją pateikė Informacinių technologijų ir projektų valdymo

skyriaus vedėja J. Baltrimienė)

2020 metais pagal skaitmeninio raštingumo mokymų programas bibliotekoje mokėsi 1778 gyventojai (1601 – grupiniuose mokymuose, 177 – individualiai). Mokymams skirta **660 val.**

darbo laiko. Taip pat prarastos 3149 konsultacijos. Mokymus vedė 11 bibliotekos darbuotojų, iš jų 6 vedė mokymus nuotoliniu būdu. Biblioteka įgyvendino **20 skaitmeninio raštingumo programų** ir parengė **3** programas savarankiškam mokymuisi virtualioje erdvėje, prieinamas per svetainę www.biblioteka.lt. Mokymai pritaikyti skirtingo amžiaus vartotojams. Didžiausio populiarumo sulaukė projekto „Prisijungusi Lietuva“ mokymų programos, kurios prasidėjus karantinui buvo tęsiamos nuotoliniu būdu. Didelio susidomėjimo sulaukė projekto „Legolendas bibliotekoje – kūrybingiems ir sumaniems vaikams“ edukacinės programos. Dėl karantino jų veiklos buvo perorientuotos į nuotolines ekskursijas.

Skaitmeninio ir informacinio raštingumo mokymai suaugusiems:

1. Skaitmeninio raštingumo pradedančiųjų mokymo programa „Skaitmeninės technologijos TAU: ateik, sužinok, išmok“ (projektas „Prisijungusi Lietuva)

2. Skaitmeninio raštingumo pažengusiųjų mokymo programos „Skaitmeninės technologijos TAU: ateik, sužinok, išmok“ (projektas „Prisijungusi Lietuva). Temos:

2.1. Efektyvus laiko planavimas ir bendravimas.

2.2. Skaitmeninių nuotraukų apdorojimas ir saugus dalijimasis.

2.3. Būk aktyvus, unikalus ir verslus.

2.4. Atsakingas turinio skelbimas internete ir saugus naršymas.

2.5. Inovatyvus savęs pristatymas.

2.6. Pristatymų rengimas.

2.7. Sumaniau apsipirkime ir atsiskaitykime internetu.

2.8. Viešosios paslaugos internetu kiekvienam.

2.9. Planuokime laisvalaikį internetu.

2.10. Būk saugus internete.

2.11. Skaičiuoklė darbui ir namams.

3. Genealoginės informacijos paieška ir medžių braižymas.

4. Suaugusiųjų atminties ir koncentracijos lavinimo mokymai „Sveikatos atminties piliulė“

IKT ir STEAM technologijų mokymų programos vaikams ir jaunimui:

1. Kūrybinės inovacijų dirbtuvės: Lego robotai ir 3D technologijos (3 val.)

2. Robotikos užsiėmimai su LEGO Mindstorms robotais ir Micro:bit! (7-13 m.) (12 val.)

3. „Kultūros paveldo objektai Minecraft pasaulyje“ (12 val.)

4. Kūrybingiems ir sumaniems vaikams STEAM programa „Lego legendos“ (7-12 m.) (8 val.) (projektas „Legolendas bibliotekoje – kūrybingiems ir sumaniems vaikams“)

5. LEGOlendas ir virtuali kelionė į Klaipėdos praeitį (2 val.) (projektas „Legolendas bibliotekoje – kūrybingiems ir sumaniems vaikams“)

6. Saugaus interneto savaitei skirta edukacinė programa: Nuotraukų skelbimas internete ir saugių slaptažodžių dirbtuvės (2 val.)

Sukurtos savarankiško mokymosi pamokėlės:

1. Sveikatos raštingumo ugdymo pamokėlės „Išmani savigalba“ (8 pamokos)

2. Video montavimo kursai pradedantiesiems (6 pamokos)

3. „Proto sporto klubo“ pamokos atminties lavinimui (6 pamokos)

Skaitmeninio ugdymo akcijos. Biblioteka aktyviai dalyvavo ne tik rengiant skaitmeninio raštingumo mokymus, bet ir įvairiose projekto „Prisijungusi Lietuva“ skelbiamose akcijose, tokiose kaip „Senjorų dienos internete“ (spalio 19-23 d.), „Skaitmeninė savaitė“ (kovo 23-29 d.) bei

Saugesnio interneto savaitė „Kurkime geresnį internetą kartu“ (vasario 11–15 dienomis). Aktyviai įsijungė 8 bibliotekos padaliniai, viso sulaukta 466 dalyvių (vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų), kurie įsijungė į įvairias viktorinas, saugių slaptažodžių dirbtuvėles, edukacijas „Mano duomenys internete“, „Saugi kelionė“, „Sugalvok“, „Apuoko pamokėlės“, „Draugiškas internetas vaikams“, transliacijas. Dalyvavo mokymuose bei sulaukė konsultacijų kaip elgtis su išmaniu įrenginiu.

Vartotojų supažindinimas ir mokymai naudotis bibliotekos paslaugomis. Bibliotekininkams tenka kasdien supažindinti ir mokyti lankytojus kaip naudotis bibliotekos paslaugomis: elektroniniu katalogu, duomenų bazėmis, fondais, organizuoti ekskursijas po bibliotekas. Apribojus bibliotekos naudojimąsi dėl karantino, išaugo nuotoliniu būdu, per „Zoom“, „Teams“ ar Google Meet platformas organizuojamų mokymų naudotis bibliotekos paslaugomis mokyklų ir vaikų darželių grupėms. 2020 m. dalyvių skaičius siekė **4041**. Tam bibliotekos darbuotojai skyrė **225 val.**

IV. ELEKTRONINIO TURINIO KŪRIMAS, INFORMACINIŲ IR ELEKTRONINIŲ PASLAUGŲ PLĖTRA (Informaciją pateikė Informacinių technologijų ir projektų valdymo skyriaus vedėja Jolita Baltrimienė)

Internetinės svetainės kūrimas ir virtualūs lankytojai. Interneto svetainės www.biblioteka.lt priežiūra, užtikrinant virtualios bibliotekos pasiekiamumą, nuotolinių renginių bei informacijos sklaidą karantino metu, tapo viena iš svarbiausių 2020 m. išgyvenimo sąlygų. Pasitelkus *Google Analytics* ir *Google Search Console* įrankių pagalbą, stebima svetainės lankytojų statistika (lankytojų amžius, populiariausi puslapiai), svetainės nuorodų indeksavimas bei atliekami pakeitimai svetainėje, palengvinant svetainės turinio radimą *Google* paieškos sistemoje. Sutvarkyti svetainių žemėlapių failai (sitemap.xml), kurie pagerina svetainės matomumą *Google* paieškos sistemoje. Pastebėta, kad *Google* robotai neindeksuoja kalendoriaus modulyje esančios informacijos. Išryškėjo būtinybė gerinti svetainės turinio prieinamumą, integruojant su socialiniais tinklais.

Virtualių apsilankymų skaičius svetainėje www.biblioteka.lt lyginant su 2019 m. **išaugo 23% – 103060** (pagal *Google analytics*). Išanalizavus atskirų bibliotekos svetainių lankomumą pateikiami rezultatai: Klaipėdos vitražų ir freskų svetainėje (www.biblioteka.lt/freskos) 1806 virtualūs lankytojai, nekilnojamosios kultūros vertybės (www.biblioteka.lt/paveldas) – 14561, Klaipėdos krašto dailės galerija (www.biblioteka.lt/galerija) – 8782, vaikų skiltis – 7500 ir senjorų skiltis – 2600. Išvada – dailės galerija ir surinkta paveldo informacija visuomenei aktualiausi ir labiausiai lankomi produktai, reikalaujantys daug priežiūros, informacijos atnaujinimo, turintys išliekamąją vertę.

Elektroninio katalogo kūrimas. 2020 sukurti 1939 periodinių leidinių bibliografiniai įrašai: 1265 („Vakarų ekspresas“), 231 („Vakarų Lietuva“), 396 („Savaitės ekspresas“), 47 („Ekspreso žurnalas“). Į LIBIS centrą išsiųsti duomenys dėl kūrinių panaudos (2020.04.26). Importuoti 6 reikšminių žodžių sąrašai – 49361 reikšminiai žodžiai. Darbo dienomis iš serverio kopijuojamas bibliotekos duomenų bazės archyvas. Viso 197 kartus.

Per 2020 m. iš Suvestinio katalogo gautas 1 klaidų protokolas, ištaisyti 33 klaidingi įrašai. Kopijuoti ir sukurti 454 nauji vinilinių plokštelių įrašai. Metų pabaigoje patvirtintos ir uždarytos 2 rekatalogavimo sąskaitos, patvirtinta ir uždaryta 21 periodikos sąskaita. Darbuotojai sistemingai

konsultuojami dėl periodikos registravimo, nes vis dar pasitaiko klaidų. Metų pabaigoje sudaryti laikraščių komplektai, surašytos komplektų ir žurnalų vienetų kainos. Atliekant „Kauno atžalyno“ su vaikų centru „Pelėdžiukas“ fondų patikrą, koreguoti dokumentų UDK indeksai, priskirti lentyniniai indeksai.

Karantino metu, siekiant užtikrinti nenutrūkstamą LIBIS darbą, buvo sukurta 10 nuotolinių LIBIS darbo vietų namuose: R. Rudienei, L. Daugėlienei, N. Samoilovai, A. Niedvaraitėi, V. Prišmontienei, V. Silkauskienei, R. Macijauskienei, J. Gvozdevienei, I. Tabak, V. Sipavičienei.

Susidūrus su nesklandumais LIBIS darbe telefonu arba elektroniniu paštu 59 kartus kreiptasi į Asseco Lietuva darbuotojus. LIBIS administratorė R. Rudienė 415 kartų konsultavo padalinių darbuotojas.

Naudojimasis leidinių užsakymo, rezervavimo ir gražinimo termino pratęsimo paslaugomis. Bibliotekos elektroninio katalogo naudojimas – yra viena populiariausių bibliotekos elektroninių paslaugų, kuri užtikrina nenutrūkstamą ir sklandų leidinių užsakymą, rezervavimą, išdavimą bei pratęsimą, bekontakčiu būdu. 2020 m. šių paslaugų panaudojimas labai išaugo:

- 9086 rezervavimų (2019 m. – 7294)
- 11979 užsakymų (2019 m. – 5948)
- 117476 pratęsimų (2019 m. – 95803)

Naudojimasis elektroniais katalogais ir virtualiosiomis bibliotekomis. Paieškų skaičius 2020 m. – 113099 (2019 m. buvo 101412, išaugo 10%). Bibliografinių įrašų peržiūrų skaičių 2020 – 45947 (2019 m. – 43949, išaugo 4%). Atsisiųstųjų el. dokumentų skaičius 2020 m. – 9990 (2019 m. – 6838, išaugo 31%)

Naudojimasis licencijuotais el. ištekliais. 2020 m. biblioteka suteikė prieigą prie 4 duomenų bazių ir 2 periodinių leidinių:

- Dienraštis „Verslo žinios“.
- E-sąvadai www.esavadai.lt (dokumentų šablonai, tvarkos).
- Elektroninė „Vyturio“ biblioteka
- Teisinė duomenų bazė INFOLEX
- EBSCO Publishing
- Naxos Music Library

Atsisiųsta visateksčių el. dokumentų skaičius – 956. Didžiausią paklausą turėjo teisinė duomenų bazė Infolex ir Vyturio biblioteka.

Bibliotekos kuriamos duomenų bazės. Biblioteka kuria ir prižiūri 4 duomenų bases:

- Virtuali Klaipėdos krašto dailės galerija, www.biblioteka.lt/galerija reprezentuoja Klaipėdoje ir Klaipėdos krašte gyvenančių dailininkų kūrybą. 2020 m. galerijoje publikuota informacija apie menininkus pilnai sutikrinta, atnaujinta ir papildyta naujais vardais, naujomis virtualiomis parodomis.

- Klaipėdos miesto nekilnojamosios kultūros vertybės www.biblioteka.lt/paveldas
- Klaipėdos freskos ir vitražai: virtuali interaktyvi kelionė www.biblioteka.lt/freskos

2020 m. įgyvendinus projektą „Vitražai Klaipėdos visuomeninių pastatų interjeruose: istorija ir dabartis“, 2019 m. sukurta Klaipėdos freskų duomenų bazė papildyta vitražų kolekcija. Svetainė papildyta 8 freskomis viduje ir 5 sieninėmis tapybomis išorėje, suskaitmeninti 63 vitražai, 19-kos iš jų jau nebėra.

- Virtualių pasakojimų portalas „Klaipėdos gyvoji kraštotyra“ 2020 m. atnaujintas, ištestuotas naujoje turinio valdymo sistemoje, perkelta informacija ir papildyta.

Informacinių užklausų tenkinimas naudojant paslaugą „Klausk bibliotekininko“ ir kitus užklausų vykdymo būdus. 2020 m. vartotojams atsakyta į 68683 užklausas, iš jų elektroninėmis priemonėmis – 5449. „Klausk bibliotekininko“ sistemą kuruoja Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyriaus darbuotojos – gauta ir atsakyta į 639 užklausas, t. sk. 40 – iš biblioteka.lt. „Klausk bibliotekininko“ paslauga nėra populiari, žmonės labiau linkę pateikti užklausas el. paštu.

Suaugusiųjų užklauso sudarė 70 procentų visų užklausų, vaikų – 30 proc. Pagal užklausų rūšis atsakyta :

- faktografinių užklausų – 2741 (4 proc.);
- tikslinamųjų užklausų – 6007 (9 proc.);
- adresinių užklausų – 38602 (56 proc.);
- teminių užklausų – 21233 (31 proc.).

Daugiausiai teminių užklausų (33 proc.) pateikė grožinės literatūros skaitytojai, 17 proc. teminių užklausų – besidomintys menais. Panašus skaičius užklausų (11 proc.) gauta ir atsakyta visuomenės mokslų ir UDK 6 skyriaus temomis. Aktualūs skaitytojams buvo knygų gražinimo termino pratęsimo, konkrečių knygų paieškos, bibliotekos darbo laiko, skaitytojų aptarnavimo tvarkos karantino metu klausimai. Neatsakytų elektroninių užklausų apie 100. Be to suteikta 9323 išsamesnės konsultacijos kaip pasinaudoti internetu, e-paslaugomis, kitomis bibliotekos paslaugomis.

Naudojimas internetu paslaugomis. Interneto prieigos paslaugas teikia visi bibliotekos padaliniai. Įgyvendinant LNB projektą “Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje infrastruktūroje”, įrengta/atnaujinta 17 Viešos interneto prieigos taškų – 113 darbo vietų, mokymo klasė Pempininkų padalinyje. Dėl interneto plėtros mobiliuose įrenginiuose, ir dėl karantino draudimų ženkliai mažėjo viešo interneto prieigos vartotojų skaičius. Bibliotekos lankytojai turi savo įrenginius (nešiojamus kompiuterius, išmanius telefonus, planšetes), naudojami bibliotekoje sukurta WiFi prieiga, tačiau WiFi rodiklių panaudojimo stebėjimas įdiegtas tik 2020 m. pabaigoje, todėl rezultatai nebuvo fiksuojami.

- Viešos prieigos interneto kreipčių skaičius – **11920** (2019 m. – 25576);
- Viešos prieigos interneto seansų trukmė – **11544** (2019 m. – 25232);
- Unikaliųjų viešos interneto prieigos vartotojų skaičius – **416** (2019 m. – 778).

Socialinių tinklų panaudojimas. Iki 2020 m. Klaipėdos miesto savivaldybės Imanuelio Kanto viešosios bibliotekos administruojami socialiniai tinklai buvo naudojami kaip komunikacijos kanalai informacijos sklaidai apie naujas paslaugas, vykdomas veiklas, renginius. 2020-ieji metai ir pasaulinė pandemija paskatino perorganizuoti veiklas ir socialinius tinklus išnaudoti renginių tiesioginių transliacijų organizavimui, eksponuoti virtualias parodas, vykdyti virtualias viktorinas ir kt. Bibliotekos socialinių tinklų panaudojimo rezultatai 2020 m. pabaigoje:

- FACEBOOK – 9185 sekėjų / 11 paskyrų (Viešoji biblioteka, Girulių, Pempininkų, Laukininkų, Miško, Karlskronos, Vingio, Kalnupės padaliniai bei Vaikų, Jaunimo ir Meno skyrius)
- YOUTUBE – 73 sekėjai/ 1 paskyra/ 9162 peržiūros
- INSTAGRAM – 590 sekėjų / 3 paskyros (Viešoji biblioteka, Jaunimo ir Kalnupės padalinys)

Virtualūs renginiai. Griežto visuotinio karantino sąlygomis fiziniai lankytojai bibliotekų patalpose buvo neaparnaujami, tačiau paslaugos teikiamos bekontakčiu būdu, o renginiai ir mokymai perkelti į virtualią erdvę. Bibliotekos darbuotojai įvaldė ZOOM, TEAMS, StreamYard platformas, Facebook ir Youtube tiesioginių transliacijų galimybes bei Kahoot žaidybines erdves. Siekiant užtikrinti renginių tiesioginių transliacijų kokybę, „Kauno atžalyno“ padalinyje buvo įrengta mini vaizdo studija. Perkėlus į virtualią erdvę renginius – susitikimus su įdomiais žmonėmis, knygų pristatymus, edukacijas, kūrybines dirbtuves pasiekta daug platesnė auditorija.

Gimė naujos literatūrinės iniciatyvos, skatinančios kūrybiškiau pažvelgti į knygą (iššūkis #veidaknygė, MIAU bibliotekėlė) arba pavartyti senosios spaudos archyvus „Lietuvoje prieš 100 metų“ (22 aprašai iš epaveldas.lt) Bibliotekos dar plačiau atvėrė duris, pristatydamos savo elektroninius išteklius (e-knygas, e-žurnalus, virtualias interaktyvias keliones po Klaipėdą susipažįstant su menininkais, paveldo vertybių istorija bei monumentaliąją tapybą). Bendradarbiaujant su mokyklomis, papildant jų mokymo programas ar klasės užimtumo valandėles populiarios buvo tematinės *Kahoot* viktorinos, protų mūšiai („Kas yra Lietuva“, „Slaptais lietuviško žodžio pėdsakais“, „Ką žinai apie „Nevykėlio dienoraštį“, „Paklaidžiokim po pasakas“ ir kt.), virtualiomis ekskursijomis („Virtuali kelionė po Kalėdoteką“, „Legolendas ir virtuali kelionė po Klaipėdos praeitį“, „Kas bibliotekoje gyvena“, sukurtas dokumentinis filmas „Vitražai Klaipėdos visuomeninių pastatų interjeruose: istorija ir dabartis“.

Parengta 12 video laidų; nufilmuotos 9 tiesioginės *Youtube* transliacijos, suorganizuota 15 tiesioginių Live Facebook transliacijų. Parengta 14 virtualių meno parodų.

- virtualių lankytojų skaičius iš viso – 116945
- virtualių lankytojų skaičius svetainėje www.biblioteka.lt – 103060;
- virtualių lankytojų skaičius kultūros renginiuose ir mokymuose - 13885

Kitos paslaugos. Prasidėjus epidemijai, trūkstant veido kaukių, Jaunimo padalinio darbuotojos 3D technologijų pagalba pagamino 125 vnt. apsauginių skydelių Klaipėdos universitetinės ligoninės, Klaipėdos medicininės slaugos, Universitetinės vidaus ligų diagnostikos skyriaus medikams bei bibliotekos darbuotojams.

V. PROJEKTŲ RENGIMAS IR ĮGYVENDINIMAS, SIEKIANT TOBULINTI PASLAUGAS

(Informaciją pateikė Informacinių technologijų ir projektų valdymo skyriaus vedėja J.Baltrimienė)

Informacinių technologijų ir projektų valdymo skyrius rengia ir teikia projektus finansuojančioms organizacijoms, koordinuoja ir atsiskaito už projekto įgyvendinimą. Projektines idėjas gali teikti bet kuris bibliotekos darbuotojas. **2020 m. parengti ir finansavimą gavo 6 projektai, buvo įgyvendinamos 7 NVŠ programos, 1 Kultūros paso programa, 4 projektai vykdyti partnerystės pagrindais:**

Projektas BIBLIOTEKA BENDRUOMENEI: (NE)GALIOS ĮKVĖPTI. Finansavo Lietuvos kultūros taryba – **4200 Eur**. Bendras biudžetas 5350,00 Eur. Projekto idėjos autoriai ir įgyvendintojai – Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyriaus darbuotojos. **Projekto tikslas** – pasitelkus kūrybines–terapines veiklas inicijuoti ir puoselėti bendradarbiavimą tarp neįgalūs asmenis telkiančių organizacijų, sudaryti sąlygas neįgaliesiems ugdyti ir atskleisti meninius gebėjimus, skatinti neįgaliųjų socializacijos procesą, tarpusavio komunikaciją, mažinti patiriamą

kultūrinę, socialinę ir skaitmeninę atskirtį. Įgyvendintos veiklos sudomino, įtraukė skirtingoms neįgaliųjų organizacijoms (bendruomenėms) priklausančius narius ir užtikrino jų tarpusavio bendradarbiavimą. Surengtos: temines kilnojamosios literatūros parodos „Knygos kasdienybei“; teminiai vakarai-diskusijos; „Teatro svetainė“ – susitikimai su aktoriais, režisieriais; edukacinė programa „Vilnos kelias“, kurios metu neįgalieji susipažino su senovės lietuvių amatais ir papročiais, vilnos gydomosiomis savybėmis; organizuoti fototerapijos užsiėmimai „Fotografijos projekcija“; praveisti muzikos terapijos užsiėmimai „Emocijų muzika. Iš viso suorganizuoti 33 renginiai, iš jų 17 virtualių. Projekto renginiuose dalyvavo 473 dalyviai, užfiksuotos 3546 virtualių renginių peržiūros.

Projektas „KIPŠO“ IŠVARYMAS, ARBA PATYRIMINĖ SAVIGALBA. Finansavo Lietuvos kultūros taryba – **4600 Eur.** Bendras biudžetas 5570,00 Eur. Projekto idėją teikė ir įgyvendino Pempininkų padalinys. **Projekto tikslas** – ugdyti žmonių sąmoningumą, suvokimą apie savivalbos svarbą kovai ir prevencijai su psichikos ligomis, organizuojant skirtingas kūrybines terapijas ir įtraukiant į veiklas įvairių sričių atstovus – sveikatos specialistus, literatus, menininkus. Renginių ciklo „Vienos knygos terapija“ metu dalyviai buvo kviečiami dalyvauti kūrybiniuose – terapiniuose užsiėmimuose. Sveikatos raštingumo ugdymo video pamokėlių metu dalyviai buvo supažindinami su išmaniųjų įrenginių ir mobiliųjų aplikacijų naudojimu siekiant pagerinti savijautą. Šiam tikslui pasitarnavo ir nuolat papildoma knygų paroda „Savigalbos vitaminų lentynėlė“. Organizuoti pozityvistų klubo ir rankdarbių dirbtuvių užsiėmimai. Projekto žinomumui didinti buvo sukurtas reklaminis videoklipas, kurio veidu sutiko tapti televizijos ir teatro aktorius Marius Repšys. Visos šios veiklos skatino dalyvius atsigręžti į save, suvokti savo galimybes palaikant psichinę sveikatą, rasti naujų savirealizacijos būdų. Pagal projektą iš viso suorganizuoti 32 renginiai, iš jų 19 edukacinių užsiėmimų. Projektinėse veiklose dalyvavo 674 dalyviai, 2787 virtualių renginių peržiūros.

Projektas LEGOLENDAS BIBLIOTEKOJE: KŪRYBINGIEMS IR SUMANIEMS VAIKAMS. Finansavo Lietuvos kultūros taryba – **8400 Eur.** Bendras biudžetas 9500,00 Eur. Projekto idėją teikė ir įgyvendino Vaikų ir jaunimo skyrius. **Projekto tikslas** – bibliotekoje įkurti edukacinę naujų galimybių erdvę su populiariais novatoriškų technologijų sprendimais bei pasitelkiant STEAM (gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos, meno ir matematikos disciplinas), ugdant kūrybišką bendruomenę, įtraukiant vaikus į aktyvią kūrybinę veiklą. Skatinti vaikų socialinę integraciją, bendruomeniškumą bei aktyvumą.

Įgyvendinus projektą, įsigijus techninei kūrybai reikalingą klasikinio LEGO konstruktoriaus įrangą, pagerinta bibliotekos techninė bazė, praturtinti kūrybiniai ištekliai. Organizuojant kvalifikacinius mokymus pagal naujai parengtą programą „Lego legendos“, išplėtos darbuotojų techninės ir kūrybinės kompetencijos darbui su 7-12 metų vaikais. Pasitelkus inovatyvias priemones moksleiviai buvo skatinami domėtis naratyviniu paveldu (pasakojamoji tautosaka) bei, naudojant skaitmeninio turinio kūrimo galimybes, kūrė vizualizacijas komiksų žanro pagrindu. Inovatyviose edukacinėse veiklose dalyvavo 622 moksleiviai ir mokytojai net iš 11-kos švietimo įstaigų. Bendradarbiaujant su mokyklomis, surengta 19 edukacinių-pristatomųjų vizitų (realiai ir virtualiai).

Projektas VITRAŽAI KLAIPĖDOS VISUOMENINIŲ PASTATŲ INTERJERUOSE: ISTORIJA IR DABARTIS. Finansavo Lietuvos kultūros taryba – **4400 Eur.** Bendras biudžetas 5990,00 Eur. Projekto idėja teikė ir projektą įgyvendino Meno skyriaus darbuotojos. **Projekto tikslas** – inovatyvių technologijų pagalba sukurti ir pristatyti interaktyvią edukacinę programą, kuri

papildytą „Virtualią Klaipėdos krašto dailės galeriją“, užtikrintą informacijos apie nacionalinę kultūros paveldą (monumentalių dailės kūrinių – vitražų) prieinamumą ir išsaugojimą ir populiarinimą jaunimo tarpe. Įgyvendinu s projektą surinkta ir apdorota vaizdinė bei tekstinė informacija apie Klaipėdoje esančius (ir jau išnykusius) monumentaliosios dailės kūrinius – vitražus. Sukurtas edukacinis filmas „Vitražai Klaipėdos visuomeninių pastatų interjeruose: istorija ir dabartis“ bei virtualus vitražų žemėlapis (kuriame suskaitmeninti 63 vitražai). www.biblioteka.lt/freskos ir surengtos ekskursijos, supažindinančios su pastatuose išlikusiais vitražais. Pagal projektą taip pat surengtos parodos apie vitražus ir jų kūrėjus, iškeliant fonduose turimus senus ir naujai gautus leidinius, suorganizuotas edukacinių susitikimų ciklas „Ne/pa/gaunami atspindžiai“ su vitražų autoriais ir architektais, menininkais.

Projektas INTERAKTYVI BIBLIOTEKA. Finansavo Lietuvos kultūros taryba – **5800 Eur.** Projektą įgyvendino Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos, Vaikų ir jaunimo, Meno, Informacinių technologijų ir projektų valdymo skyriai, Pempininkų padalinys. Projekto veiklos buvo vykdomos po Karlskronos aikštėje įrengtose palapinėse ir nuotoliniu būdu. **Projekto tikslas** – bendradarbiaujant su Klaipėdos kultūros ir meno įstaigomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, Lietuvos muzikos atlikėjais, rašytojais, aktorais, menininkais, edukatoriais ir kitais kūrybos pasaulio atstovais intensyviai aktyvinti kultūrinę veiklą Klaipėdoje, formuoti draugišką, atvirą ir inovatyvų požiūrį į šiuolaikinę biblioteką.

Projekto įgyvendinimo laikotarpiu Interaktyvioje vasaros skaitykloje apsilankė 10 500 lankytojų, suorganizuoti 147 renginiai, iš jų 91 edukacinio pobūdžio. Pasibaigus vasaros sezonui, projekto veiklos persikėlė į virtualią erdvę.

VAIKŲ VASAROS UŽIMTUMO PROGRAMA „ŽALIOJI BIBLIOTEKA“. Bendras finansavimas iš Klaipėdos miesto savivaldybės - **5315,00 Eur.** Stovykla veikė Girulių padalinyje nuo birželio 15 d. iki rugpjūčio 21 d. Stovyklavo 94 vaikai (7-10 metų), 5 pamainos. Stovyklai vadovės vyriausioji bibliotekininkė Irina Tabak, jai talkino vyriausioji bibliotekininkė Raimonda Stonkuvienė. Stovyklaudami vaikai sportuoja, šoka, dainuoja, žaidžia komandinius žaidimus, vaidina, piešia, bendrauja tarpusavyje. Per veiklas ugdomas kūrybiškumas, užmezgami emociniai ryšiai su kitais grupės dalyviais. Dirbdami grupėse vaikai turi galimybę atpažinti savo pačių problemas bei sunkumus ir mokytis juos įveikti.

Neformaliojo vaikų švietimo (NVŠ) programos. Bendras visų NVŠ programų tikslas – suteikti vaikams jaukias erdves ir palankias sąlygas turiningam ir prasmingam laisvalaikiui, naujų įgūdžių įgijimui ir asmeniniam tobulėjimui. Siekėme didinti jų motyvaciją skaityti tradicines ir elektronines knygas, ugdeime informacinius įgūdžius bei informacines ir technologines kompetencijas. Skatinome įgytas žinias pritaikyti kūrybinių sumanymų įgyvendinimui, drąsiai savirealizacijai. Visi kartu mokėmės draugauti, dirbti komandoje, siekti bendrų tikslų ir džiaugtis pasiektais rezultatais. 2020 m. sausio – birželio mėn. vykdytos keturios NVŠ programos, bendrai skirta 3126,00 Eur. dalyvavo 47 vaikai.

Programos pavadinimas	Įgyvendinimo vieta	Vadovas	Vaikų sk.
„Būk išmanus!	Vaikų centras „Ruoniukas“	Irina Tabak	16
„Linksmieji užsiėmimai vaikų bibliotekoje“,	Vaikų ir jaunimo skyrius	Robertta Verikaitė	10
„Smalsiausieji – bibliotekoje“,	Vaikų centras „Gerviukas“	Aušrinė Karalienė	11

„Skaitai knygas – kaupi žinias“,	Vaikų centras „Pelėdžiukas“	Kristina Toliušė	10
----------------------------------	--------------------------------	------------------	----

Pasibaigus NVŠ programų vykdymo terminui, pateiktos 4 programos akreditacijai (paraiškos patvirtintos). 2020 m. spalio – gruodžio mėn. nuotoliniu būdu vykdytoms trims NVŠ programoms bendrai buvo skirta 1080,00 Eur. Viena programa nesurinko norinčių vaikų.

NVŠ programos pavadinimas	Padalinio pavadinimas arba įgyvendinimo vieta	Vadovas	Vaikų skaičius
„Eksperimentinė laboratorija“	Vaikų centras „Ruoniukas“	Irina Tabak	8
„Išmanučiai“	Vaikų ir jaunimo skyrius	Roberta Verikaitė	5
„Iššūčiai smalsiems vaikams“	Vaikų centras „Gerviukas“	Aušrinė Karalienė	5
„Nepamesk galvos!“	Vaikų centras „Pelėdžiukas“	Kristina Toliušė	0

MOKSLEIVIO KULTŪROS PASO PROGRAMOS. Paslaugos finansuojamos iš Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos administruojamų Europos Sąjungos fondų investicijų lėšų arba valstybės biudžeto. Iki 2020 m. pabaigos biblioteka buvo akreditavusi ir galėjo vykdyti 6 kultūros paso programas: **Tavo žingsniai bibliotekoje** (Vaikų ir jaunimo skyrius, Tilžės g. 9). 5-8 kl. Moksleiviams; **Lietuvos dailės pažinimo laboratorija** (Meno skyrius). 5-8 kl. Moksleiviams; **Vaikas ir knyga** (vaikų centras „Pelėdžiukas“). 1-2 kl. Moksleiviams; **„Lietuvos etnografinių regionų įdomybės“** (vaikų centras „Gerviukas“). 1-4 kl. Moksleiviams; **Skaitymai teatro šviesoje** (vaikų centras „Ruoniukas“). 1-4 kl. Moksleiviams; **Žengiam į knygos pasaulį** (Vaikų ir jaunimo skyrius, Danės g.7). 1-4 kl. moksleiviams, tačiau dėl karantino Kultūros ministerija leidimo vykdyti Kultūros paso programų nuotoliniu būdu nesuteikė, per 2020 m. tik viena bibliotekos vykdoma Kultūros paso programa („Vaikas ir knyga“) buvo rezervuota 1 kartą. Joje dalyvavo 18 vaikų.

VI. BIBLIOTEKOS ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS, ATSTOVAVIMAS IR PARTNERYSTĖ

2020 m. apie Klaipėdos miesto savivaldybės Imanuelio Kanto viešąją biblioteką spaudoje rašyta: dienraštyje „*Klaipėda*“ (45 publikacijos); dienraštyje „*Vakarų ekspresas*“ (16 publikacijų); laikraštyje „*Vakaro žinios*“ – 1; laikraštyje „*Lietuvos rytas*“ – 1; laikraštyje „*Šiaulių naujienos*“ – 1; savaitraštyje „*Savaitės ekspresas*“ – 5; žurnale „*Tarp knygų*“ – 2 ; „*Duryse*“ – 4 ; žurnale „*Viltis*“ – 1 . Nuorodas į publikacijas galima rasti svetainėje www.biblioteka.lt po rubrika „Biblioteka spaudoje“. Daugiausiai publikacijų skelbusios bibliotekos darbuotojos – L. Liutkutė ir B. Skaisgirienė.

Įgyvendinant bibliotekos – bendruomenės centro idėją, padalinių darbuotojos ieško kontaktų su aptarnaujamoje bendruomenėje veikiančiomis įstaigomis, veikliais gyventojais. Darbuotojos radusios partnerius ir bendros veiklos sritis, inicijuoja partnerystės sutarčių pasirašymą tarp įstaigų administracijų. 2020 m. Biblioteka bendradarbiavimo sutartis pasirašė su Pamario seniūnaitija, VŠĮ „ARS MAJOR“, Lietuvos rašytojų sąjunga, Klaipėdos krizių įveikimo centru, neįgaliųjų centru „Klaipėdos lakštutė“, sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Klaipėdos viltis“, Sulupės seniūnaitija, Lietuvos jaunimo organizacijų taryba dėl bendro dalyvavimo Europos informaciniame tinkle „Eurodesk“, Klaipėdos Sendvario progimnazija, lopšeliu-darželiu „Giliukas“.

Partnerystės projektai. Tęsiamas 2019-2021 m. bendradarbiavimas su Lietuvos nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka įgyvendinant projektus: **“Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje infrastruktūroje”** ir **“Prisijungusi Lietuva: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė”**. Projektas finansuojamas iš 2014-2020 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos. Numatomos bendradarbiavimo sritys: VIP atnaujinimas bibliotekos struktūriniuose padaliniuose. 2020 m. pagal II etapą atnaujinta Debreceno padalinio kompiuterinė technika (du kompiuteriai, spausdintuvas, maršrutizatorius, televizorius); Bibliotekos darbuotojų ir gyventojų mokymas ir skatinimas naudotis internetu atnaujintoje VIP infrastruktūroje. 2020 metais pagal šį projektą apmokyta 640 gyventojų.

Vaikų ir jaunimo skyrius 2020 m. prisijungė prie **„Biblioteka visiems“** projekto. Nuo lapkričio mėnesio Lietuvos viešųjų bibliotekų duris puošia spalvota dėlionė „Biblioteka visiems“. Tai ženklas, kad biblioteka nuo šiol tampa dar atviresnė ir draugiškesnė vieta visiems, nepaisant skirtumų ir įvairumo. Vaikams su autizmo spektro sutrikimais būdingas jautrumas ir reakcija į sensorinius dirgiklius, sukeliančius nerimo, panikos priepuolius. Tad bibliotekoje yra specialus rinkinys („sensorinis gesintuvas“), kurį sudaro palapinė bei taktilinės, garsinės ir vizualinės priemonės, padedančios lankytojams suvaldyti kilusį nerimą, nusiraminti ir atsipalaiduoti. Šios priemonės skirtos ne tik autizmo spektro, bet ir kitų kalbos ir komunikacijos sutrikimų turintiems lankytojams. Lietuvos apskričių viešųjų bibliotekų ir Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijų ir Lietuvos aklyųjų bibliotekos projektą „Autizmo spektro ir kitų kalbos, komunikacijos ir elgesio sutrikimų turintiems asmenims draugiškų bibliotekų tinklo diegimas“ finansuoja LR kultūros ministerija.

2020 m. biblioteka teikė paraišką Jaunimo tarptautinio bendradarbiavimo agentūrai, siekdama dalyvauti Europos solidarumo korpuso programoje, pagal kurią priimtu jaunus (18–30 m.) žmones neatlygintinai, ugdomajai, solidarumą skatinančiai veiklai. Tam, kad galėtų priimti tarptautinius savanorius, organizacija privalo turėti kokybės ženklą, kurį suteikia Nacionalinė agentūra ir jis reiškia, jog organizacija atitinka Europos Komisijos keliamus standartus, yra pajėgi organizuoti kokybiškas veiklas jauniems žmonėms. Įvykdžiusi visus nustatytus reikalavimus, biblioteka įgijo **Kokybės ženklą savanoriškai veiklai, du savanorius priimančios organizacijos statusu** (Jaunimo tarptautinio bendradarbiavimo agentūros direktorės 2020-11-10 Nr. 02-01.1-89 sprendimas). **Kokybės ženklo galiojimo terminas: 2020–2027 m.** Nuo 2021 m., biblioteka, bendradarbiaudama su Jaunimo savanoriškos veiklos centru Deineta, vykdys ir koordinuos tarptautinės savanorystės projektus bibliotekoje.

Kartu su Klaipėdos miesto savivaldybe baigiamas įgyvendinti projektas **„Klaipėdos miesto savivaldybės Imanuelio Kanto viešosios bibliotekos „Kauno atžalyno“ padalinys – naujos galimybės mažiems ir dideliems“** (projektas finansuojamas iš Europos regioninės plėtros fondo, Valstybės investicijų programos). Minint bibliotekos įkūrimo šimtmetį, rudenį uostamiestyje duris atvėrė atnaujinta biblioteka Kauno gatvėje – modernus I.Kanto viešosios bibliotekos „Kauno atžalyno“ padalinys. Nuo šiol čia, erdviose trijų aukštų patalpose, veikia ne tik biblioteka, bet ir bendruomenės namai bei edukacinis centras mažiems ir dideliems, pagerinta teikiamų paslaugų kokybė, jų prieinamumas ir įvairovė. Projektą įgyvendino Klaipėdos miesto savivaldybės administracija.

VII. DOKUMENTŲ FONDAS IR JO PANAUDOJIMAS

(Informaciją pateikė Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyriaus vedėja L. Daugėlienė)

Fondų formavimo politika iš esmės nesikeičia. Pagal apimtį fondas atitinka IFLA rekomendacijas – vienam gyventojui tenka 2 vnt. dokumentų, tačiau gyventojų aprūpinimas pagal gyvenamąją vietą netolygus, ir toks išliks, kol nebus įgyvendinta bibliotekos tinklo optimizavimo programa, kol nebus pastatyta nauja biblioteka pietinėje miesto dalyje. Bibliotekos tinklas apsprendžia fondų formavimo nuostatas – didžiuosiuose padaliniuose vartotojai gali rasti platų leidinių pasirinkimą, mažosiose, betuose veikiančiose bibliotekose dominuoja grožinė literatūra, tačiau gerai išvystytas miesto viešasis transportas, vieningas skaitytojo bilietas ir per internetą prieinamas LIBIS katalogas leidžia miestiečiams, įdėjus šiek tiek pastangų, naudotis visais bibliotekos ištekliais, nepriklausomai nuo leidinių saugojimo vietos.

Bibliotekos vartotojų skaitymo poreikiai daugeliu atvejų tenkinami, išskyrus poreikį pirmiesiems perskaityti populiarias knygas naujienas. Vidutiniškai vieno pavadinimo dokumentų nuperkama po 5 vnt., ir padaliniams paskirstomi proporcingai sutelktų vartotojų skaičiui. Pvz. vaikai iki 14 m. amžiaus sudaro 28 proc. registruotų skaitytojų, ir vaikiška lektūra, nupirktą 2020 metais, sudaro 28 proc. visų naujai nupirktų dokumentų.

Tvarkant fondus svarbiausias metų uždavinių buvo „Kauno atžalyno“ dokumentų sugrąžinimas į rekonstruotas patalpas, prieš tai atrinkus nurašymui dubletus, susidėvėjusius, neaktuales spaudinius. Visiems likusiems šios bibliotekos dokumentams (27569 vnt.) buvo įklijuotos magnetinės fondo apsaugos juostelės, knygos susietos su LIBIS, atliktas fondo patikrinimas, knygos išdėstytos lentynose. Šis darbas buvo atliekamas karantino sąlygomis.

Formuojant dokumentų fondą siekiama kuo didesnės dokumentų pavadinimų įvairovės. Šalinant dokumentus iš fondų vykdoma kontrolė, kad paskutinis lituanistikos dokumentas būtų išsaugotas.

Fondo apimtis. 2020 m. pabaigoje Klaipėdos miesto savivaldybės Imanuelio Kanto viešosios bibliotekos pagrindiniuose fonduose buvo **310436 vnt. dokumentų**, kartu su Mainų ir Atsarginiu fondais 328813 vnt.) (2019 m. 328632 vnt.). Dokumentų fondas 2020 m. augo dėl papildomo LR Kultūros ministerijos skirto finansavimo.

- VB skyriuose 97893 vnt. (32 %) (2019 m. – 97977 vnt.)
- Teritoriniuose padaliniuose 212543 vnt. (68 %) (2019 m. – 212459 vnt.)

Grožinės literatūros 193778 vnt. (62 %); (2019 m. – 196812 vnt. 63 %)

- VB skyriuose 51159 vnt. (26 %);
- Teritoriniuose padaliniuose 142619 vnt. (74 %).

Šakinės literatūros 116658 vnt. (38 %); (2019 m. – 117002 vnt. 37 %)

- VB skyriuose 46734 vnt. (40 %);
- padaliniuose 69924 vnt. (60 %);

Keičiantis leidybos politikai šakinės literatūros fondas, nežymiai, bet sumažėjo (- 344 vnt.), nes dalis leidinių išleidžiami tik elektroniniu formatu. Be to, vis mažiau bibliotekos paslaugomis mokymosi tikslais naudojasi studentai.

Dokumentų įsigijimas. 2020 metais biblioteka vykdė pirkimus per CVP IS. Buvo sudaromi norimų įsigyti dokumentų sąrašai pagal atskirus leidėjus ir įkeliami į IS. Kvietimai dalyvauti pirkime buvo siunčiami visiems CVP IS užsiregistravusiems dalyviams. Vinilines plokšteles pirkime tiesiogiai iš tiekėjų, nes pasiūlymų per CVP IS niekas nepateikia. Vaizdo ir

garso įrašus taip pat pirkome tiesiogiai iš tiekėjų, nes procesas per CVP IS ilgai užtrunka, ir dėl mažų tiražų nebelieka galimybės juos įsigyti. Leidinių bibliotekai dovanojo knygų autorių ir leidinius išleidusios įstaigos. SVB padalinių darbuotojos turi galimybę aktyviai dalyvauti fondų komplektavime pateikdamos pageidavimą įsigyti dokumentus pagal Ekspresinformacija leidinį.

2020 metais iš visų šaltinių buvo įsigyta dokumentų **už 136,3 tūkst. Eur:**

Iš savivaldybės biudžeto – 47,0 tūkst. Eur;

- knygoms – 27,0 tūkst. Eur;
- periodiniams leidiniams – 17,5 tūkst. Eur;
- bibliotekinei technikai – 2,5 tūkst. Eur;

LR Kultūros ministerijos lėšos – 89,3 tūkst. Eur;

- knygoms – 87,2 tūkst. Eur;
- garsiniams ir regimiesiems dokumentams – 2,1 tūkst. Eur;

Kiti lėšų šaltiniai (įvairios dovanos) – 4,5 tūkst. Eur.

Per metus **įsigyta dokumentų SVB – 18375 vnt. 2538 pav.** (2019 m. – 15789 vnt., 2057 pav.).

Pagal dokumentų rūšis į bibliotekos fondus 2020 m. gauta :

- knygų – 12550 vnt. (68 %):
 - grožinės literatūros knygų – 8147 vnt. (65 %.);
 - šakinės literatūros knygų – 4403 egz. (35 %.).
- garsinių, regimųjų dokumentų – 156 egz. (1 %);
- kitų rūšių dokumentų – 103 egz. (1 %);
- periodinių leidinių užpajamuota – 5566 egz. (30 %)

Pagal kalbas SVB įsigijo leidinių: lietuvių kalba – 15964 egz., rusų kalba – 2028 egz., anglų k. – 365 egz., kitomis užsienio kalbomis – 18 egz.

2020 m. spauda, siekiant leidinius įsigyti mažiausia kaina, buvo užsakyta per 8 platinimo agentūras: AB Lietuvos paštas, UAB Lietuvos rytas, UAB „Skaitmeninio sertifikavimo centras“, UAB „Verslo žinios“, UAB „Respublikos“ leidiniai, UAB Media bitės ir UAB Press Express. Taip pat užsakytas vienas elektroninis leidinys. Vaikiški žurnalai, kurių prenumeratos nėra, buvo perkami tiesiogiai iš leidėjo UAB Egmont Lietuva. UAB „Vakarų ekspresas“ ir UAB „Klaipėda“ savo leidžiamus dienraščius („Vakarų ekspresą“ ir „Klaipėdą“ lietuvių ir rusų kalba) bibliotekoms davė nemokamai, ir tai leido mums sutaupyti apie 4000 Eur.

Iš viso SVB skyriai ir padaliniai 2020 m. turėjo 109 pav. prenumeruojamų periodinių leidinių:

- Laikraščiai lietuvių kalba – 9 pav.;
- Laikraščiai rusų kalba – 3 pav.;
- Žurnalai lietuvių kalba – 75 pav.;
- Žurnalai rusų kalba – 18 pav.;
- Žurnalai anglų kalba – 3 pav.;
- Elektroniniai periodiniai leidiniai – 1 pav.

50 pavadinimų periodinių leidinių biblioteka gavo dovanų iš Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondo ir privačių asmenų. Nuo 2018 m. visi SVB padaliniai periodinius leidinius registruoja LIBIS programoje.

Vartotojų aprūpinimas naujais dokumentais ir fondų panaudojimas. 2020 m. vienam Klaipėdos miesto gyventojui dokumentų įsigijimui buvo skirta 0,9 Eur lėšų iš visų finansavimo

šaltinių kartu sudėjus. Vienam registruotam vartotojui dokumentų įsigijimui teko 5,9 Eur. Vidutinė per metus nupirkto leidinio kaina – 7,2 Eur. Nors finansavimo lėšos buvo ženkliai padidintos, jų nepakako, kad būtų nupirkta po 1 knygą kiekvienam bibliotekos vartotojui. Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyrius turėtų siekti tolygesnio naujų dokumentų paskirstymo pagal skaitytojų skaičių. Šiuo metu geriausiai dokumentais aprūpinta Melnragės biblioteka – vienam registruotam vartotojui nupirkta net po 2 vnt. knygų. Šio padalinio fondo apyvarta – 1, kai SVB fondo apyvarta – 1,9, o Pempininkų ir Vingio padaliniuose – 2,4.

Dokumentų nurašymas. Iš viso 2020 m. buvo nurašyta 18194 vnt. (be vidinių perdavimų) 2360 pav. dokumentų. (2019 m. nurašyta 23970 vnt. 2200 pav. dokumentų).

Nurašymo priežastys:

- susidėvėję spaudiniai – 11150 vnt.;
- neaktualūs – 546 vnt.;
- skaitytojų prarasti – 419 vnt.;
- kitos priežastys – 1179 vnt. (rastas trūkumas po fondo patikrinimo „Kauno atžalyno“ bibliotekoje – 1150 vnt.).

Pagal dokumentų rūšį:

- knygų – 12638 vnt. (70%);
- spaudos – 5166 vnt. (28 %);
- brošiūrų – 229 vnt. (1 %);
- kt. dokumentai – 161 vnt. (1 %)

Nurašyta dokumentų (be vidinės dokumentų apytakos – 3430 vnt.):

- skyriuose – 3554 vnt.
- padaliniuose – 14029 vnt.
- Vaikų padaliniuose – 611 vnt.

Mainų ir Atsarginis fondai. 2020 m. į Mainų fondą iš Skaitytojų aptarnavimo ir informacijos skyriaus, Šiaulių, Girulių, Laukininkų, Vingio, Pempininkų, „Kauno atžalyno“ bibliotekų ir Vaikų ir jaunimo skyriaus buvo perduota 1502 vnt. dokumentų už 5533 Eur 19 ct. **Mainų fonde yra 4811 vnt. dokumentų bendrai sumai - 11018 Eur 07 ct.**

Atsarginį fondą papildė 2057 vnt. dokumentų bendrai sumai – 6771 Eur 88 ct. gautai iš Skaitytojų aptarnavimo ir informacijos skyriaus, Šiaulių, Girulių, Laukininkų, Vingio, Kalnupės, Pempininkų, Debreceno, „Kauno atžalyno“ bibliotekų ir Vaikų ir jaunimo skyriaus. **Atsarginiame fonde yra 13566 vnt. dokumentų bendrai sumai – 24445 Eur 23 ct.** Atsarginio fondo dokumentai rekataloguojami.

VIII. BIBLIOTEKOS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA, DARBUOTOJAI IR JŲ PROFESIONALUMO UGDYMAS

Bibliotekos administracija: direktorė B Lauciuvienė, direktorės pavaduotoja veiklai Eugenija Koveckienė, direktorės pavaduotoja ūkio reikalams Daiva Viršilienė ir personalo specialistė Vaida Diržininkienė planuoja, organizuoja ir administruoja Klaipėdos miesto savivaldybės Imanuelio Kanto viešosios bibliotekos veiklą.

Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyrius (6 darbuotos), vadovaujamas vedėjos Loretos Daugėlienės, komplektuoja spaudinius ir kitus dokumentus, juos sutvarko, įveda į LIBIS ir

su lydimaisiais dokumentais perduoda vartotojus aptarnaujantiems skyriams ir teritoriniams padaliniais. Skyrius taip pat tvarko Mainų ir Rezervinį dokumentų fondus.

Informacinių technologijų ir projektų valdymo skyrius (5 darbuotojai), vadovaujamas vedėjos Jolitos Baltrimienės, atsako už sklandų informacinių technologijų funkcionavimą Bibliotekoje, ir komunikuoja su kompiuterinės įrangos priežiūros paslaugą teikiančia UAB „Avilura“. Skyrius taip pat organizuoja Bibliotekos projektinę veiklą – kartu su kūrybingiausiais padalinių darbuotojais generuoja projektines idėjas, rašo ir teikia projektus, dalyvauja juos įgyvendinant. Skyriaus darbuotojos atsakingos už viešuosius ryšius, interneto svetainės www.biblioteka.lt, Facebook, Youtube, Instagram socialinių tinklų informacijos atnaujinimą, koordinuoja darbą su skolininkais bei viešuosius pirkimus.

Didiesiems, vartotojus aptarnaujantiems padaliniais: Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyriui (5 darbuotojos, vedėja Loreta Liutkutė); Vaikų ir jaunimo skyriui (6 darbuotojos, vedėja Roberta Verikaitė); Pempininkų bibliotekai (6 darbuotojos, vedėja Sandra Joneikienė); Kalnupės bibliotekai (6 darbuotojos, vedėja Milda Skutulaitė); „Kauno atžalyno“ bibliotekai (4 darbuotojai, vedėja Daiva Kapturova), Meno skyriui (3 darbuotojos, vedėja Birutė Skaisgirienė) keliami panašūs uždaviniai: organizuoti vartotojų bibliotekinį aptarnavimą, kultūros renginius, gyventojų mokymus, megzti partnerystes su miesto įstaigomis ir organizacijomis. Mažuosiuose bibliotekos padaliniuose dirba po 1-2 specialistus, kurių tiesioginis darbas – organizuoti vartotojų bibliotekinį aptarnavimą, teikti vartotojams informaciją – spausdintą ir skaitmeninę, konsultuoti ieškant informacijos, kurti draugišką bendravimui atmosferą.

Bibliotekoje darbuotojams suteikiama galimybė organizuoti renginius pomėgių ir turimų kompetencijų pagrindu. Taip Laukininkų ir Miško bibliotekose užgimė ir veikia rankdarbių mėgėjų klubai. Loreta Liutkutė, pati kurianti eiles, yra suorganizavusi literatūrinę kūryba užsiimančių klaipėdiečių klubą, Vaikų ir Jaunimo skyriaus darbuotoja Diana Aksamitauskaitė, mokanti kinų kalbą, organizavo šios kalbos mokymus gyventojams. Gerai informacines technologijas įvaldžiusios 12 darbuotojų: Jolita Baltrimienė, Sandra Joneikienė, Jūratė Mirauskytė-Karvelienė, Inesa Atkočaitienė, Artūras Kušnarenko, Roberta Kavaliauskaitė, Roberta Verikaitė, Aušrinė Karalienė, Milda Skutulaitė – Gaubė, Loreta Daugelienė, Kristina Toliušė, Jolanta Gvozdevienė aktyviai dalyvavo gyventojų informacinio raštingumo mokymuose.

Bibliotekos darbuotojos Birutė Skaisgirienė, Loreta Liutkutė, Inesa Atkočaitienė yra pagrindinės Bibliotekos renginių vedėjos, nes laisvai ir profesionaliai bendrauja su auditorija, yra tapusios Bibliotekos „veidais“, ypač po to kai buvo įkurta nuotolinių transliacijų studija, iš kurios pristatomos konkursui „Klaipėdos knyga“ pateiktos knygos.

Su vaikais dirbančios bibliotekininkės, organizuojančios NVŠ užsiėmimus, yra įgijusios pedagoginę kompetenciją patvirtinančius pažymėjimus. Ypač vertinga vyriausiosios bibliotekininkės Irinos Tabak, dalyvaujančios „Pantomimos teatro „A““ pastatymuose, teatrinė patirtis organizuojant vaikų vasaros stovyklą „Žalioji biblioteka“. Didžiulę trauką vaikai jaučia Vaikų ir jaunimo skyriaus edukatorei Ingai Sidabraitei.

Bibliotekos specialistų profesinė kompetencija tampa vis aktualesnė nykstant šios profesijos mokymo programoms švietimo sistemoje. Darbuotojų kaitos atvejais, priimant naujus darbuotojus, tenka orientuotis į kandidatų bendrąsias ar specialias kompetencijas, o profesiniai įgūdžiai formuojami darbo vietoje. 2020 m. buvo priimti keturi nauji darbuotojai, tačiau net du iš jų, susipažinę su bibliotekininko profesinės kompetencijos reikalavimais, darbo atsisakė. **2020 m. 31 bibliotekos specialistas vienokiu ar kitokiu būdu kėlė kvalifikaciją**, tačiau kvalifikacijos

kėlimas vyksta fragmentiškai, išnaudojant pasitaikiusias galimybes, nors pastebimos Klaipėdos apskrities I.Simonaitytės VB, LNB pastangos šį procesą pakelti į aukštesnį lygį. LR Kultūros ministro 2020 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. ĮV-284 patvirtinta programa „Dėl kultūros sektoriaus darbuotojų 2020–2022 metų kvalifikacijos tobulinimo“. Džiugu, kad problema matoma valstybiniu lygiu. Tikėtina, kad darbuotojų kompetencijų augimo srityje būtume pasiekę geresnių rezultatų, jei ne Covid-19. Kol ši programa pradės veikti, bibliotekos specialistai mokosi vieni iš kitų ir siekia išnaudoti visas galimybes pakelti kvalifikaciją. Klaipėdos miesto savivaldybės administracijoje sudaryta komisija bibliotekos vadovės B.Lauciuvienės veiklą įvertino aukščiausiu balu – labai gerai, o tai reiškia, kad taip vertinama ir bendra bibliotekos veikla.

IX. FINANSAVIMAS

2020 m. bibliotekos biudžetas veiklai organizuoti buvo 11 proc. didesnis nei 2019 metais – beveik 10 proc. augo darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui skirtas finansavimas, beveiks 2 kartus didesnę finansavimą dokumentų įsigijimui skyrė Kultūros ministerija, 40 proc. daugiau lėšų gauta projektinėms veikloms vykdyti iš LR Kultūros tarybos. Dėl karantino biblioteka nesurinko planuotų lėšų už paslaugas.

Finansavimo šaltiniai	Lėšos (tūkst. Eur)	
	2019 m.	2020
Savivaldybės biudžetas veiklai organizuoti	1007,8	1119,0
Savivaldybės biudžeto finansuojami projektai, tikslinės dotacijos	27,9	17,0
Įstaigos pajamos	13,5	14,5
Kultūros ministerijos, Kultūros tarybos lėšos projektams įgyvendinti ir dokumentams įsigyti	62,8	117,1
Labdara, parama, 2% GM ir kt.	13,4	10,3
Iš viso	1125,4	1277,9

Klaipėdos miesto savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimas: 85 proc. – darbuotojų darbo apmokėjimui; 15 proc. – prekėms ir paslaugoms, iš kurių 4 proc. (47 tūkst. Eur)– dokumentams įsigyti; 2 proc.(21,5 tūkst. Eur) – kultūros ir edukaciniams renginiams organizuoti. Papildomai iš Klaipėdos miesto savivaldybės gautos lėšos NVŠ ir vaikų vasaros užimtumo programoms organizuoti – 10,3 tūkst. Eur.

Valstybės biudžeto lėšų panaudojimas: 76 proc. (89,3 tūkst. Eur) – dokumentams įsigyti; 24 proc.(27,8 tūkst. Eur) – projektinei veiklai organizuoti.

IŠVADOS

Covid-19 ir karantinas sutrikdė įprastą bibliotekos veiklos ritmą, keitė planus, kėlė naujus iššūkius. Bibliotekos pagrindiniai rodikliai mažėjo 11–17 proc., tačiau bibliotekos darbuotojų darbo apmokėjimas išliko stabilus. Karantino laikotarpis dalinai buvo ir naudingas. Įvedus ribojimus bibliotekų lankymui ir daugeliui bibliotekos paslaugų, darbuotojai galėjo atlikti darbus, kuriems anksčiau nelikdavo laiko. Karantino metu buvo pertvarkytas „Kauno atžalyno“ su vaikų centru „Pelėdžiukas“ dokumentų fondas – kiekvienoje knygoje įklijuotos fondo apsaugos juostelės, knygos „surištos“ su LIBIS katalogu, atliktas dokumentų fondo patikrinimas. Visos bibliotekos turėjo galimybę perindeksuoti pakeistų UDK skyrių knygas, susitvarkyti dokumentaciją.

Pandemijos sąlygomis bibliotekos specialistai buvo raginami kurti daugiau elektroninių paslaugų, naudoti nuotolines (virtualias) renginių formas. Buvo sukurti virtualūs pavieniai ir cikliški renginiai: mokomieji, šviečiamieji, pramoginiai. Naudojamos Zoom, Teams bendravimo ir Kahoot.com, LearningApps.org užduočių kūrimo platformos, buvo vykdomos virtualios edukacijos, ekskursijos, kultūriniai renginiai, parodos.

Kultūros ministerijai ženkliai padidinus skiriamas lėšas dokumentų komplektavimu, bibliotekų aprūpinimas spaudiniai pagerėjo. Didesnio finansavimo naudą galėjo pajusti ir Klaipėdos leidėjai, iš kurių nupirkta daugiau knygų. Naujais žaislais papildyti žaislotekų fondai, kurių pirkimui anksčiau nelikdavo lėšų.

Karaliaujant Covid-19 bibliotekos veiklos per vasarą buvo perkeltos į atviras erdves – Karlskronos aikštėje veikė Interaktyvi vasaros skaitykla, lauke, prie bibliotekų, renginius organizavo Pempininkų, Kalnupės bibliotekos, Girulių bibliotekos kieme visą vasarą vyko programos „Pėdink į Girulius“ renginiai.

Dalyvaujant projekte „Prisijungusi Lietuva“ atnaujinta vartotojams skirta kompiuterinė įranga. Bibliotekos specialistai, prisijaukinę skaitmenines technologijas, aktyviai dalyvavo gyventojų informacinių gebėjimų ugdyme. Siekiant šią veiklos sritį pakelti į aukštesnį lygį „Kauno atžalyno“ padalinyje įkurta nuotolinių transliacijų studija, ruošama dirva miesto dirbtuvių „Pats sau“ steigimui.

Įgyvendinant projektus Suaugusiųjų aptarnavimo ir informacijos skyriaus darbuotojos tikslingai ir metodiškai dirbo su negalią turinčiais žmonėmis, yra pasiekusios šios bendruomenės pripažinimą, Pempininkų padalinys pagrindinį dėmesį skyrė psichologinių, savivalbos žinių plėtrai, Meno skyriaus darbuotojos Klaipėdos miesto freskas, vitražus perkėlė į virtualią erdvę.

2020 m. buvo minimos viešųjų bibliotekų steigimo Klaipėdos mieste 100-osios metinės. Istorinis šimtmetis apžvelgtas bibliotekos išleistame leidinyje „Klaipėdos miesto viešoji biblioteka: 100 istorijos faktų (1920–2020)“.

Įdėmiai analizuojant veiklą, neišvengiamai pastebimi **trūkumai, problemos:**

Bibliotekos teikiamų paslaugų kokybė didžiaja dalimi priklauso nuo specialistų profesinės kompetencijos. Dėl teikiamų paslaugų įvairovės bibliotekos specialistams reikalingos specifinės ir gana įvairios žinios, tačiau profesiniai įgūdžiai tobulinami išnaudojant atsitiktines galimybes bei mokantis vieniems iš kitų. Teikiant paslaugas didele dalimi pasikliaujama darbuotojų galimybėmis savarankiškai įgyti darbe reikalingų žinių. Nesukurta kompetencijų vertinimo sistema.

Bibliotekoje skaito tik 15 proc. klaipėdiečių. Likusioji dalis naudojasi alternatyviomis galimybės skaityti, rasti reikalingą informaciją. Daug metų Biblioteka organizavo Vaikų vasaros skaitymo programas, kurios turėjo didelį pasisekimą. 2020 metais šios programos atsisakyta,

nuspręsta dalyvaujanti apskričių viešųjų bibliotekų organizuojamoje programoje „Skaitymo iššūkis“. Rezultatai nuvyklė. Būtina aktyviau dalyvauti skaitymo aktyvinimo programose, ieškoti inovatyvių priemonių skatinti skaityti kokybiško turinio literatūrą, į skaitymo programas įtraukti neskaitančius gyventojus. .

Girulių ir „Kauno atžalyno“ bibliotekos įvardijamos bibliotekomis – bendruomenės centrais. Kiti Bibliotekos teritoriniai padaliniai taip pat stiprina ryšius su vietos bendruomenėmis, tam išnaudoja socialinius tinklus, palaiko ryšius su seniūnaičiais, tačiau tikslinga sukonkretinti šios veiklos tikslus ir uždavinius, numatyti priemones uždaviniams įgyvendinti.

Biblioteka yra nemažai pasiekusi kurdamą ir įgyvendindama edukacines programas vaikams, jaunimui, pagyvenusiems žmonėms, ugdydama medijų raštingumą. Tikslinga siekti didesnės sinergijos su švietimo sistemos veiklomis, mokymų programomis, gyventojų poreikiais įgyti žinių būtinų ekonominei, socialinei gerovei.

Siekiant efektyvaus Bibliotekos valdymo susiduriama su įvairiomis techninėmis kliūtimis. Pavyzdžiui didžiausio Pempininkų padalinio vedėja Sandra Joneikienė vardina problemas: „Kompiuterinė technika sensta ir nuolat pasitaiko gedimų. Skaitytojų kompiuteriai buvo atnaujinti, o darbuotojų ne. Buvo sugedę RFID darbo vietos, o gedimai buvo sutvarkyti tik po mėnesio. Pagal projektą „Prisijungusios Lietuvos“ atnaujinti skaitytojų kompiuteriai pradėjo gesti dėl programinių gedimų, kurių šalinimas užima labai daug laiko. Sugedo apsaugos kamerų stebėjimo kompiuteris, o nauji kompiuteriai „nesikalba“ su seno modelio kameromis, todėl patalpos nesaugios. WiFi interneto ryšys veikia ne visose bibliotekos patalpose“ Panašaus turinio informacija dažnai pasiekia Informacinių technologijų ir projektų valdymo skyrių, atsakingą už sklandų informacinių technologijų funkcionavimą visoje bibliotekų sistemoje.

Dideliu iššūkiu bibliotekos administracijai ir „Kauno atžalyno“ padalinio darbuotojams tapo rekonstruotų patalpų įvedimas eksploatacijon, kai dažnai dėl įvairių trikdžių, netinkamo suderinimo naktimis suveikdavo apsaugos ir priešgaisrinė signalizacija, kai blogai veikė RFID knygų išdavimo sistema ir kt. Nujos bibliotekos naudingas plotas, lyginant su anksčiau turėtomis „Kauno atžalyno“ padalinio patalpomis, beveik nepadidėjo, ir patalpų trūkumo problemos liko aktualios. Nujos bibliotekos pietinėje miesto dalyje statybos, kaip ir Melnragės bibliotekos kapitalinio remonto planai atidėti. Miestui plečiantis šiaurės kryptimi, augant aptarnaujamo rajono gyventojų skaičiui reikalingos didesnės patalpos Miško bibliotekai.

2021 metų pradžioje pasirodė, kad Covid-19 savo pozicijų nesiruošia užleisti. Sudėtinga planuoti veiklą, kelti uždavinius nežinant kiek ilgai tęsis karantinas. Džiugu, kad Bibliotekai palikta galimybė vartotojams išduoti dokumentus į namus, todėl ypatingą dėmesį tikslinga skirti skaitymo aktyvinimo programoms. Išnaudosime galimybę veiklą perkelti į virtualią erdvę, o vasaros metu kultūros – edukacinius renginius organizuosime lauke. Karantinui pasibaigus sieksime pasivyti prarastą laiką: